รายงานการพัฒนาระบบราชการ

ประจำปี 2565

รายงานการพัฒนาระบบราชการ
ประจำปี 2565



บทสรุปผู้บริหาร

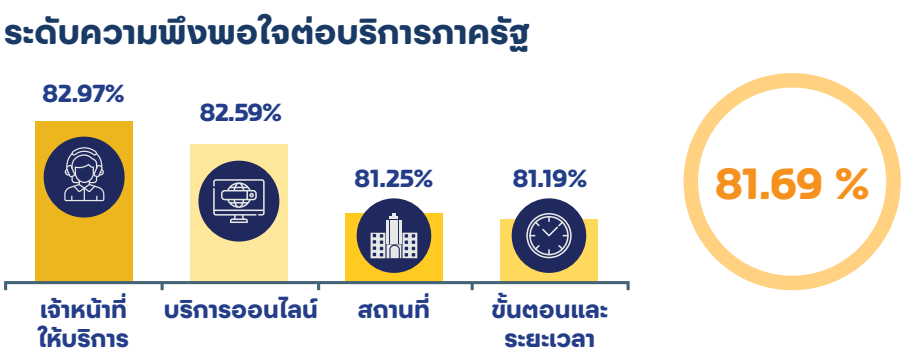
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้ง การรวม การโอน การยุบเลิก การกำหนดชื่อ การเปลี่ยนชื่อ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการอื่น โดยมีสำนักงาน ก.พ.ร. รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของ ก.พ.ร.

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ยังรับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการอีก 2 คณะ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาระบบราชการเช่นเดียวกัน ประกอบด้วย **คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)** จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกองค์การมหาชน รวมทั้งการกำหนดนโยบาย แนวทางและหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก การบริหารและพัฒนา และการประเมินผลขององค์การมหาชน และ**คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)** จัดตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ และกำหนดประเด็นหัวข้อการตรวจสอบและประเมินผล รวมทั้งส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการ เพื่อให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตลอดจนติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะและรายงานให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ

การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการนอกจากจะขับเคลื่อนโดยระบบคณะกรรมการผ่านการใช้อำนาจทางการบริหารของคณะรัฐมนตรีแล้ว ยังมีสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU) ภายใต้กำกับของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินการที่มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว ในการนำยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาระบบราชการไปขับเคลื่อนในหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการนำเครื่องมือและเทคนิคการบริหารจัดการใหม่ ๆ ไปยกระดับประสิทธิภาพหน่วยงานและการให้บริการประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการในช่วงปี 2564 - 2565 เป็นการดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564 - 2565) ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ตลอดจนนโยบายรัฐบาลด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ **สรุปผลการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2565 ที่สำคัญ ดังนี้**

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริการภาครัฐเพื่อประชาชน ผลสำเร็จของการดำเนินการสะท้อนได้จาก**ผลสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของภาครัฐ** เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 ต่อเนื่องกันตั้งแต่ปี 2562 แม้ว่าผลความพึงพอใจในปี 2565 จะลดลงเป็นร้อยละ 81.69 จากร้อยละ 84.81 ในปี 2564 แต่เป็นผลมาจากการยกระดับแบบสอบสำรวจในเชิงคุณภาพให้สะท้อนความต้องการปรับปรุงบริการภาครัฐของประชาชนมากยิ่งขึ้น และ**ดัชนีการให้บริการออนไลน์ (Online Service Index: OSI)** ภายใต้ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E - Government Development Index: EGDI) ในปี 2565 ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่ม Very Hight มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.7763 อยู่ในอันดับที่ 47 จาก 193 ประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการขับเคลื่อนที่สำคัญ ดังนี้



1.1 การขับเคลื่อนบริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) รายหน่วยงานและ e-Service ตามนโยบายสำคัญ (Agenda e-Service) โดยกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีงานบริการ e-Service แล้วจำนวน 1,395 บริการ และอยู่ระหว่างพัฒนา Agenda e-Service ที่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ อีกจำนวน 12 บริการ ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2567 โดยในปี 2565 มีความก้าวหน้าที่สำคัญ เช่น **ระบบการรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง** โดยกรมที่ดินได้พัฒนาแอปพลิเคชัน LandsMaps เชื่อมระบบการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เริ่มให้บริการรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแบบออนไลน์ในปีภาษี 2565 ในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลนครนนทบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต **ระบบการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง (Ease of Traveling)**

โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้พัฒนา Web Portal ที่รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวในประเทศไทยและบริการที่เกี่ยวข้องตามวงจรประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวไว้ในจุดเดียว โดยเชื่อมโยงข้อมูลและช่องทางการเข้าถึงงานบริการที่สำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น การขอคืนภาษีสินค้า (Tax Refund) การลงทะเบียนเข้าประเทศไทยในสถานการณ์โควิด-19 ผ่าน Thailand Pass การซื้อประกันสุขภาพและการตรวจสอบประกันโควิด-19

1.2 การเชื่อมโยงบริการภาครัฐแบบ End to End Service ผ่านแพลตฟอร์มกลางบริการภาครัฐ ได้แก่ **ระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)** เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการยื่นขออนุญาตจากหลายหน่วยงานได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร ในปี 2565 เปิดให้บริการแล้วกว่า 130 ใบอนุญาต 25 ประเภทธุรกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 23 ใบอนุญาต 10 ประเภทธุรกิจ ใน 76 จังหวัด เช่น ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ด้านปศุสัตว์ ใบรับรองแหล่งผลิต GAP ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ **ระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (Citizen Portal)** ผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” ให้บริการแล้ว 82 บริการ ครอบคลุมงานบริการตลอดช่วงชีวิตของประชาชน **แพลตฟอร์มการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศของไทย (Thailand National Digital Trade Platform: NDTP)** ซึ่งเป็นระบบบริการสำหรับภาคเอกชนในการนำเข้าและส่งออกสินค้า โดยเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งในและนอกประเทศตลอดกระบวนการค้าระหว่างประเทศ ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูง พัฒนาโดยคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอผลการทดสอบและสาธิตการใช้งานระบบให้กับประเทศคู่ค้าในเวทีการประชุมเอเปคเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2565 ทั้งนี้ โครงการ NDTP ได้รับการบรรจุไว้ในแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน พ.ศ. 2563 - 2570 ซึ่งอยู่ระหว่างการสร้างแบบจำลองธุรกิจที่เหมาะสมในรูปแบบการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน

1.3 การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวก โดยขับเคลื่อนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น (Faster) ง่ายและสะดวกขึ้น (Easier) มีภาระค่าใช้จ่ายลดลง (Cheaper) ผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **หน่วยงานของรัฐได้ลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตลงเฉลี่ยร้อยละ 44 ใน 100 ใบอนุญาต** เช่น การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การลงทะเบียนผู้ปฏิบัติพิธีการศุลกากรโดยระบบอัตโนมัติ **การให้บริการงานจดแจ้งในรูปแบบออนไลน์ 107 งานบริการ** เช่น การแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย **การผลักดันการทบทวนกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน** ซึ่งหน่วยงานเสนอยกเลิกการอนุญาต 25 กระบวนงาน เช่น ยกเลิกพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 ยกเลิกการอนุญาตนำเข้ารถจักรยานยนต์ใช้แล้ว และ**ปรับปรุงการอนุญาต 191 กระบวนงาน** ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการให้บริการให้ประชาชน

1.4 การพัฒนาบริการภาครัฐให้ง่ายต่อการประกอบธุรกิจ ได้มีการเตรียมการสำหรับการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุนของธนาคารโลก (Business Enabling Environment: BEE) โดยสร้างความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมรับการประเมินในปี 2566 รวมทั้งได้ขับเคลื่อน 10 ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ 10 ประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten) ซึ่งได้มีการประชุมร่วมกับผู้แทนหอการค้าต่างประเทศในประเทศไทย และปรับเปลี่ยนเป็น 10 ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Thailand) โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน

1.5 การพัฒนาระบบนิเวศที่สร้างเสริมภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย ตามประเด็นนโยบายสำคัญ ประกอบด้วย **การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) ระดับท้องถิ่น** โดยเริ่มดำเนินการนำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี และเทศบาลตำบลหัวเวียง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **การเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน (School Open Data)** โดยบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ในลักษณะ One Data เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถใช้ประโยชนในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศ โดยดำเนินการนำร่องกับโรงเรียนวัดถนนกะเพรา จังหวัดระยอง ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ได้มี**การขับเคลื่อนการตอบแทนคืนให้แก่ระบบนิเวศ** กรณีการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ในจังหวัดลำปาง ผ่านการใช้มาตรการสร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรในรูปแบบปลอดการเผา **และการทดลองแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน กรณีการแก้ไขปัญหาขยะทะเล** โดยภาคเอกชนช่วยนำนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาช่วยบริหารจัดการขยะทะเลร่วมกับชุมชนอย่างครบวงจร

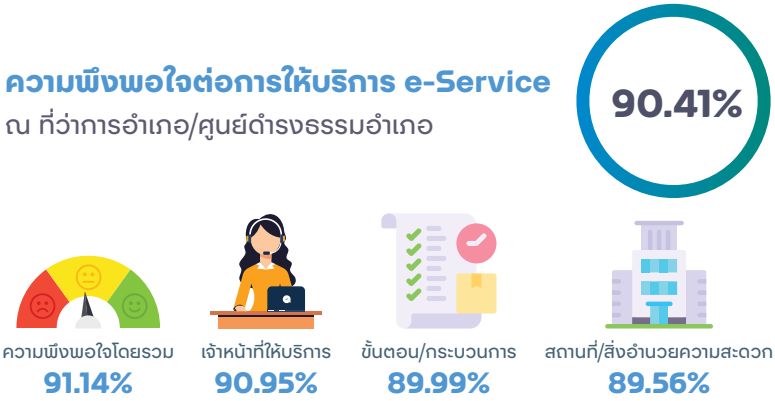
1.6 การทบทวนขั้นตอน และปรับปรุงกระบวนงานกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาบริการภาครัฐ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกัน**เตรียมความพร้อมและขับเคลื่อนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565** โดยสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานลงทะเบียนไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการขออนุญาตหรือติดต่อใด ๆ จากประชาชนหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง รวมทั้งจัดทำประกาศหรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติ และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้หน่วยงานของรัฐใช้และปฏิบัติ นอกจากนี้ได้มีการเสนอ**ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558** โดยมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 12 กรกฎาคม 2565 เห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เพื่อพัฒนาการบริการของภาครัฐให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

หลักการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ 12 หลักการ

EASIER	ขยายขอบเขตของกฎหมายให้ครอบคลุมงานบริการ	ระบบอนุญาตหลัก (Super License)	EASIER
EASIER	การปรับเปลี่ยนอนุญาตเป็นจดแจ้ง จดทะเบียน/การยกเลิกการพิจารณาโดยคณะกรรมการ	การทดลองประกอบกิจการชั่วคราว	FASTER
FASTER	จัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track)	การยกเลิกอายุใบอนุญาต (ขยายอายุ/ถาวร)	EASIER
FASTER	การอนุญาตโดยปริยาย	ใบอนุญาตชำรุดเสียหาย ไม่ต้องแจ้งความ	CHEAPER
CHEAPER	จัดให้มีแบบฟอร์มภาษาอังกฤษตามที่ร้องขอ	จัดตั้งศูนย์รับคำขอกลางทางอิเล็กทรอนิกส์	EASIER
EASIER	ขยายขอบเขตทุกใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุได้	ปรับปรุงให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565	SMARTER

1.7 การส่งเสริมการพัฒนาบริการภาครัฐผ่านกลไกการให้รางวัล ในปี 2565 มีหน่วยงานส่งผลงานสมัครรางวัลเลิศรัฐจำนวน 1,623 ผลงาน ได้รับรางวัล 238 รางวัล มีหน่วยงานได้รับรางวัลเกียรติยศเลิศรัฐ จำนวน 2 รางวัล คือ กรมควบคุมโรค และกรมสรรพากร รางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยม จำนวน 2 รางวัล คือ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมสุขภาพจิต และรางวัลพิเศษสานพลังร่วมใจ ต้านภัยโควิด มอบให้กับหน่วยงานที่มีผลงานโดดเด่นในการขับเคลื่อนเพื่อรับมือกับสภาวะวิกฤติโควิด-19 จำนวน 11 รางวัล ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่พัฒนาต่อยอดไปสู่การเสนอรับ**รางวัล UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ** จำนวน 39 ผลงาน ซึ่งมีสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลที่ได้พัฒนาศักยภาพการทำงานได้อย่างโดดเด่นและได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขาที่ 1 การส่งเสริมนวัตกรรมเพื่อการให้บริการที่ทั่วถึงและเสมอภาค ในผลงานเรื่อง ชุมชนเกาะลิบง : การเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับบทบาทภารกิจ และโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่นรองรับการเปลี่ยนแปลง ผลสำเร็จของการดำเนินการสะท้อนได้จาก**ความสำเร็จในการขับเคลื่อนการนำร่องถ่ายโอนงานภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน (Sandbox)** ได้ตามเป้าหมายจำนวน 6 งาน และ**ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในรูปแบบ e-Service ของที่ว่าการอำเภอ/ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ**เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 90.41 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2564 ที่มีความพึงพอใจร้อยละ 85.10 ซึ่งเป็นผลจากการขับเคลื่อนที่สำคัญ ดังนี้



2.1 การขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐปรับบทบาทภารกิจและขนาดภาครัฐให้เหมาะสม (Rightsizing) ต่อการพัฒนาประเทศ โดยขับเคลื่อนการนำร่องถ่ายโอนงานภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน (Sandbox) ตามข้อเสนอของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 8 งาน และได้ถอดบทเรียนเพื่อขยายผลไปยังหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันต่อไป เช่น งานตรวจสอบและรับรอง งานออกใบรับรอง งานทดสอบมาตรฐาน และงานขึ้นทะเบียน

2.2 การพัฒนาแนวทางการจัดโครงสร้างและรูปแบบที่หลากหลาย ในปี 2565 มีส่วนราชการปรับปรุงโครงสร้างตามแนวทางการมอบอำนาจแล้วเสร็จ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทั้งนี้ ได้มี**การปรับปรุงแนวทางการมอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการภายในกรม** เพื่อให้ส่วนราชการมีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการแบ่งส่วนราชการภายในกรมเพิ่มมากขึ้น โดยปรับปรุงเงื่อนไขให้สามารถนำภารกิจหลักหรือภารกิจสนับสนุน หรือหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งในภูมิภาค มายุบเลิกหรือยุบรวมเพื่อจัดตั้งกองใหม่ในส่วนกลางได้ รวมถึงกำหนดให้มี**การประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่** ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 นอกจากนี้ได้มีการจัดทำแนวทางการจัดโครงสร้างเพื่อความยืดหยุ่น คล่องตัว โดยการผ่อนคลายกฎ ระเบียบเพื่อการพัฒนานวัตกรรม (OD Regulatory Sandbox) และเตรียมการทดลองนำร่องในปี 2566 ซึ่งสอดคล้องกับกลไกส่งเสริมนวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Regulatory Sandbox) ของ สำนักงาน ก.พ.

2.3 การประเมินความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการจัดส่วนราชการและองค์การมหาชน มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 9 สิงหาคม 2565 เห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ซึ่งได้กำหนดหลักการสำคัญเพิ่มเติมให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งใหม่ภายในกรอบระยะเวลา 1 - 5 ปี โดยมีแผนจะเชื่อมโยงการประเมินความคุ้มค่าการจัดโครงสร้างส่วนราชการกับระบบวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Public Sector Structure Analysis System: PAS) ในส่วน**การประเมินความคุ้มค่าองค์การมหาชน** คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนได้มีมติเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2565 เห็นชอบกรอบการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2565 เห็นชอบหลักการให้องค์การมหาชนทุกประเภทต้องได้รับการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี

2.4 การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ จังหวัดทั้ง 76 จังหวัด ได้นำแนวทางการพัฒนาจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูงไปขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญรวม 100 ประเด็น และได้มี**การปลดล็อกข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่**ในประเด็นที่จังหวัดเสนอแล้วจำนวน 40 ประเด็น จาก 75 ประเด็น นอกจากนี้

ได้มี**การเตรียมการและขับเคลื่อนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565** นอกจากนี้ได้มีการจัดทำ**แนวทางเสริมสร้างศักยภาพการคลังท้องถิ่น (แบบประเมินสุขภาพการคลังท้องถิ่น)** เพื่อเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ประเมินสถานะด้านการคลังและงบประมาณ และได้รับการดูแลทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติจากคณะผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) จนมีความเข้มแข็ง สามารถให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565 มีมติรับทราบและมอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดย คบจ. เป็นผู้รับผิดชอบนำแนวทางเสริมสร้างศักยภาพการคลังท้องถิ่นไปดำเนินการต่อไป

2.5 การทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดตั้งและปรับเปลี่ยนรูปแบบหน่วยงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น ได้มีการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. .... โดยมีแนวคิดสนับสนุนการจัดโครงสร้างของส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันต่อสถานการณ์ และมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมและภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันกับภาครัฐอย่างแท้จริง

หลักการของ (ร่าง) พระราชบัญญัติ ยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. ....



- การบูรณาการการบริหารงาน งบประมาณ การเงิน และบุคลากร
- การบริหารราชการหรือการบริหารงานแบบคล่องตัวสูง



- การสร้างนวัตกรรมการบริหารงานให้กันต่อการเปลี่ยนแปลง



- การเปิดให้ภาคธุรกิจเอกชน/ภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานกับหน่วยงานของรัฐ

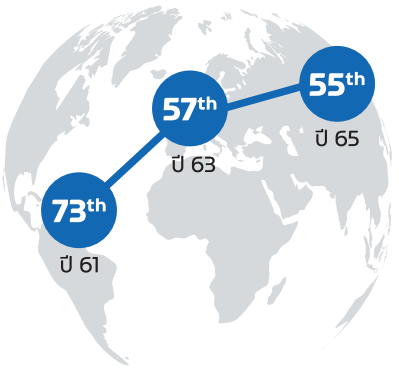


- การปลดล็อดกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

อันดับที่ 55

ผลการประเมินดีขึ้น 2 ด้าน
1. โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม
2. ทุนมนุษย์



3. **ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ** ผลสำเร็จของการดำเนินการสะท้อนได้จากผลการจัด**อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของสหประชาชาติ** ในปี 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 193 ประเทศ ดีขึ้น 22 อันดับจากปี 2559 **ผลการประเมินสถานะในการเป็นระบบราชการ 4.0** ของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน มีแนวโน้มผลการประเมินสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2562 โดยในปี 2565 มีหน่วยงานผ่านการประเมินในระดับก้าวหน้าถึงร้อยละ 72 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2564 ที่ผ่านร้อยละ 47 ซึ่งแสดงถึงประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการที่เชื่อมโยงกับความต้องการและการบรรลุเป้าหมายของประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการขับเคลื่อนที่สำคัญดังนี้

3.1 การพัฒนาการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) โดยขับเคลื่อนการพัฒนาระบบข้อมูลภาครัฐให้เป็นดิจิทัล (Digitize Data) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ผ่านกลไกตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ที่มุ่งเน้นเปิดเผยชุดข้อมูลที่สามารถไปใช้ประโยชน์ต่อได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในด้านการวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย และการปรับปรุงบริการ e-Service ของหน่วยงาน ซึ่งในปี 2565 มีชุดข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐบนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐแล้วจำนวนทั้งสิ้น 10,402 ชุดข้อมูล รวมทั้ง**การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange: GDX)** ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มกลางรับส่งข้อมูลสำหรับให้บริการประชาชน เช่น ข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลนิติบุคคล และเอกสารการอนุมัติอนุญาตต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนไม่ต้องยื่นเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว ปัจจุบันมีข้อมูลที่สามารถแลกเปลี่ยนได้แล้ว 55 ข้อมูล จาก 11 หน่วยงาน นอกจากนี้ยังมี**ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ data.go.th** ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ปัจจุบันมีชุดข้อมูลที่เผยแพร่แล้วจำนวน 7,712 ชุดข้อมูล จาก 1,252 หน่วยงาน มีผู้ใช้สะสม 3,075,242 คน เข้าใช้งานรวม 11,763,520 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2565)

3.2 การพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดทำแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ครอบคลุมทุกกระบวนการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีแนวปฏิบัติให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการได้ตามความพร้อมทางดิจิทัลของแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้ ได้มี**การขยายผลนวัตกรรมการทำงานใหม่**

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการและการให้บริการภาครัฐ ประกอบด้วย การใช้เครื่องมือสะกิด (Nudge) เพื่อกระตุ้นให้มีการยื่นแบบภาษีภายในกำหนดเวลา การนำต้นแบบการคิดเชิงออกแบบบริการออกใบอนุญาตใบเดียวสำหรับเริ่มต้นธุรกิจร้านอาหาร (Super License) ไปทดลองที่สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพฯ และการใช้การมีส่วนร่วมของประชาชนเชิงรุก (Active Citizen) ในการพัฒนาระบบบริจาคออนไลน์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับ**แนวทางปฏิบัติราชการนอกสถานที่ตั้ง (Work from Anywhere)** คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 เห็นชอบแนวทางการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ พร้อมคู่มือตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐพิจารณานำไปปรับใช้เป็นแนวทางดำเนินการตามความเหมาะสม

3.3 การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงาน ได้พัฒนาและจัดสรร**นักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.)** รุ่นที่ 14 ไปยังส่วนราชการต่าง ๆ จำนวน 39 คน และอยู่ระหว่างการพัฒนา นปร. รุ่นที่ 15 จำนวน 30 คน สำหรับ นปร. รุ่นที่ 1 - 13 ที่สังกัดส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาขีดสมรรถนะ (Reskill/Upskill) และเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะและธรรมาภิบาล กิจกรรมสร้างการสื่อสารภาครัฐแนวใหม่ (PR in Action) นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้**พัฒนาระบบการจ้างงานภาครัฐรูปแบบใหม่** โดยปรับปรุงระบบการบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการ (Lateral Entry) และระบบการจ้างพนักงานราชการ เพื่อให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการสรรหากำลังคนคุณภาพ

3.4 การสร้างกลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบและพัฒนาระบบติดตามประเมินผล ได้มีการแปลงข้อเสนอแนะขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ด้านความซื่อตรงในภาครัฐไปสู่การปฏิบัติ ในการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและนำเทคโนโลยีมาใช้สร้างสังคมแห่งความซื่อตรง โดยจัดทำต้นแบบหน้าจอ (Dashboard) ที่แสดงข้อมูลการร้องเรียนเรื่องทุจริตและการดำเนินการของภาครัฐในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จะนำต้นแบบ Dashboard ดังกล่าว ไปพิจารณาเชื่อมโยงกับระบบของสำนักงาน ป.ป.ช. และขยายผลให้มีข้อมูลครบทุกจังหวัด เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามและเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง พร้อมหาแนวทางป้องกันที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ต่อไป สำหรับ**การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)** ในปี 2565 ภาพรวมระดับประเทศมีผลคะแนนเฉลี่ย 87.57 คะแนน สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 6.32 คะแนน โดยมีหน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหรือมีคะแนนไม่น้อยกว่า 85 คะแนน ถึง 5,855 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 70.52

3.5 การสร้างการบูรณาการการทำงานร่วมกัน หน่วยงานภาครัฐได้นำรูปแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ในการบริหารราชการ โดยมีจำนวนหน่วยงานที่ให้ความสำคัญและสนใจสมัครรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างผลงานที่โดดเด่น เช่น **กรมสอบสวนคดีพิเศษ** ในผลงานการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ **สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.)** ในผลงานระบบสารสนเทศทรัพยากรน้ำ สู่ต้นแบบการจัดการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก **กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ** ในผลงาน อสม. กลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการปัญหาโรคโควิด-19

3.6 การปรับปรุงระบบการประเมินและระบบการตรวจสอบและประเมินผลส่วนราชการ มีการปรับรูปแบบการกำหนดตัวชี้วัดระดับกระทรวงในปี 2566 โดยให้ความสำคัญและมุ่งเน้น**การกำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)** เป็นตัวเดียวกับตัวชี้วัดตามนโยบายและแผนระดับชาติ รวมถึงมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ ได้จัดทำ**ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs)** ตามประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) โดยถ่ายทอดเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทไปสู่ระดับส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ใน 3 ประเด็นนโยบายสำคัญประกอบด้วย (1) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) ความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภค และ (3) รายได้จากการท่องเที่ยว

3.7 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ ในระดับภูมิภาคได้มี**การส่งเสริมธรรมาภิบาลในประชาคมอาเซียน**ผ่านการจัดประชุมนานาชาติ ครั้งที่ 10 หัวข้อ “Reshaping Trust in Government: Towards Open, Innovative and Digital Governments in Southeast Asia” ที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนการเป็นรัฐบาลเปิดและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected Government) และการเป็นรัฐบาลที่ยืดหยุ่น คล่องตัว (Agile Government) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะส่งผลให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชน และยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน ในระดับสากลได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับ OECD ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในภาครัฐและความโปร่งใสที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนระบบราชการให้มีมาตรฐานสากลใน 2 เรื่อง ประกอบด้วย (1) การเตรียมความพร้อมระบบราชการไทยในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลและรัฐบาลเปิด และ (2) การเสริมสร้างความซื่อตรงในการบริหารงานภาครัฐของไทย



คำนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 71/10 (10) บัญญัติให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มีหน้าที่ “จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา”

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ จึงจัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการไทยในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564 - 2565) ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ตลอดจนนโยบายรัฐบาลด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ เนื่องจากปี พ.ศ. 2565 เป็นปีสิ้นสุดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพัฒนาบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ และหาแนวทาง/กลไกปลดล็อกภายใต้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการในระยะต่อไป (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งนำผลการดำเนินการนำร่องที่ผ่านมาไปขยายผลให้เกิดความยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

ผลการพัฒนาระบบราชการที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ เป็นผลการดำเนินการของทุกหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน รวมทั้งภาคเอกชนและประชาสังคมที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา สำนักงาน ก.พ.ร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะช่วยให้ทุกภาคส่วนได้มีความเข้าใจและทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบราชการ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบราชการเพื่อนำไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนสืบไป

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร 3
คำนำ 13
สารบัญ 14

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวม

- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) 18
- คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) 20
- คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) 22
- คณะผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร. 24
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564 - 2565) และสรุปผลการดำเนินงานในปี 2565 25

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อประชาชน

1.1 การผลักดันการให้บริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป (e-Service) และตามนโยบายสำคัญ (Agenda e-Service) 35
1.2 การเชื่อมโยงบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ (End to End Service) 39
1.3 การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวก 43
1.4 การพัฒนาบริการภาครัฐให้ง่ายต่อการประกอบธุรกิจ 45
1.5 การพัฒนาระบบนิเวศที่สร้างเสริมภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย 47
1.6 การทบทวนขั้นตอน และปรับปรุงกระบวนงาน กฎหมาย และกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค 53
1.7 การส่งเสริมการพัฒนาบริการภาครัฐผ่านกลไกการให้รางวัล 57
1.8 การสร้างการรับรู้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย 61

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับบทบาทภารกิจโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัยยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง

2.1 การทบทวนบทบาทภารกิจ/ยุบเลิกภารกิจ/ถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่น **63**
2.2 การพัฒนาแนวทางการจัดโครงสร้างและมีรูปแบบที่หลากหลาย **65**
2.3 ระบบประเมินความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า ในการจัดส่วนราชการและองค์การมหาชน **67**
2.4 การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ **70**
2.5 การทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดตั้ง และปรับเปลี่ยนรูปแบบหน่วยงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น **74**

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ

3.1 การพัฒนาการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) โดยการพัฒนาฐานข้อมูลและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน **77**
3.2 การพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ **79**
3.3 การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางในหน่วยงาน และพัฒนาทักษะที่จำเป็นแก่บุคลากร **83**
3.4 การสร้างกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ และพัฒนาระบบติดตามประเมินผล **85**
3.5 การสร้างการบูรณาการการทำงานร่วมกัน **86**
3.6 การปรับปรุงระบบการประเมิน และระบบการตรวจสอบ และประเมินผลส่วนราชการให้มีมาตรฐานและเป็นสากล **88**
3.7 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ **92**

ส่วนที่ 3 ภาคผนวก

- ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงาน ก.พ.ร. **96**
- ข้อมูลประเภทและจำนวนหน่วยงานภาครัฐ **103**


connet
science
start
contact
time

ส่วนที่ 1
ข้อมูลภาพรวม

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	ประธาน ก.พ.ร.
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย)	รองประธาน ก.พ.ร.
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)	กรรมการผู้ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย
รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นางสาวรื่นวดี สุวรรณมงคล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายนรชิต สิงหเสนี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายไมตรี อินทุสุต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายปกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ศาสตราจารย์พิเศษทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายบัณฑูร เศรษฐศิโรตม์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ)	กรรมการและเลขานุการ

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(ตามมาตรา 71/10 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545)

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ซึ่งรวมถึงโครงสร้างระบบราชการ ระบบงบประมาณ ระบบบุคลากร มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ค่าตอบแทน และวิธีปฏิบัติราชการอื่น ให้เป็นไปตามมาตรา 3/1 โดยจะเสนอแนะให้มีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการก็ได้

2. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอื่นของรัฐที่มิได้อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหารตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ

3. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีการดำเนินการขัดหรือไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 3/1

4. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้ง การรวม การโอน การยุบเลิก การกำหนดชื่อ การเปลี่ยนชื่อ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการอื่น

5. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

6. ดำเนินการให้มีการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป รวมตลอดทั้งการฝึกอบรม

7. ติดตาม ประเมินผล และแนะนำเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

8. ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นปัญหามติของคณะกรรมการตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

9. เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดมาชี้แจงหรือแสดงความเห็นประกอบการพิจารณา

10. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

11. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย และจะกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนอื่นด้วยก็ได้

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.)

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	ประธานกรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายปกรณ์ นิลประพันธ์)	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายดนุชา พิชยนันท์)	กรรมการ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร)	กรรมการ
นายณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา	กรรมการ
นายศักรินทร์ ภูมิรัตน	กรรมการ
นายสุรพล นิติไกรพจน์	กรรมการ
นายประสงค์ พูนธเนศ	กรรมการ
นายประสัณห์ เชื้อพานิช	กรรมการ
นายวุฒิสาร ตันไชย	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ)	กรรมการและเลขานุการ

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน

(ตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)

1. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกองค์การมหาชน

2. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์กลางที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก การบริหารและพัฒนา และการประเมินผลขององค์การมหาชน

3. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการสรรหาประธานกรรมการ กรรมการในคณะกรรมการ และผู้อำนวยการ

4. เสนอแนะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามมาตรา 18 ต่อคณะรัฐมนตรี

5. เสนอแนะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการตรวจสอบ และอนุกรรมการขององค์การมหาชน ตามมาตรา 26 รวมทั้งอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามมาตรา 34 ต่อคณะรัฐมนตรี

6. กลั่นกรองการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐให้แก่องค์การมหาชน ที่จะจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 9 เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

7. เสนอแนะหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและบุคลากรขององค์การมหาชนภายหลังการยุบเลิกองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี

8. เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา

9. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

10. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนา และการประเมินผลขององค์การมหาชนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	ประธานกรรมการ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)	กรรมการ
ปลัดกระทรวงการคลัง (นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ)	กรรมการ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร)	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายดนุชา พิชยนันท์)	กรรมการ
อธิบดีกรมบัญชีกลาง (นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)	กรรมการ
นายประสัณห์ เชื้อพานิช	กรรมการ
นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	กรรมการ
ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
นายมนัส แจ่มเวหา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ	กรรมการ
นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	กรรมการ
นายพันธ์ศักดิ์ ศิริรัชตพงษ์	กรรมการ
นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	กรรมการและเลขานุการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นางสาวสุรุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยชัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

(ตามข้อ 13 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

1. วางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ รวมถึงกำหนดประเด็นหัวข้อการตรวจสอบและประเมินผล

2. ให้ความเห็นชอบแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลตาม (1) ของคณะอนุกรรมการตาม (7) และหน่วยงานกลางที่มีภารกิจด้านการตรวจสอบและประเมินผล

3. ส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการ เพื่อให้แต่ละส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

4. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละสองครั้ง และส่งสำเนารายงานดังกล่าวให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย

5. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และรายงานให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ

6. ประสานงานกับคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในการประเมินผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

7. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

8. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร.

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.
นางสาวสุนทรี สุภาสงวน	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
นางสาวสุรุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยชัย	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
นางนันทนา ธรรมสโรช	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
นางสาววิริยา เนตรน้อย	ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
นายวิชิตร์ แสงทองล้วน	ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
นางศิริเนตร กล้าหาญ	ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
นางดารุณีย์ เผ่าสุวรรณ	ผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ร.

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565



ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ และผลการดำเนินงานในปี 2565

วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564 - 2565) **เพื่อสร้างให้เกิดเป็นระบบราชการที่ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ทำมาหากินได้ และเชื่อมั่นในภาครัฐ** ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ประเด็น ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ตลอดจนนโยบายรัฐบาลด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ติดตามผลการดำเนินการในภาพรวมตามตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ฯ ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นปีสิ้นสุดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ จึงได้มีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพัฒนาบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เพื่อหาแนวทาง/กลไกปลดล็อกภายใต้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการในระยะต่อไป รวมทั้งนำผลการดำเนินการนำร่องที่ผ่านมาไปขยายผลให้เกิดความยั่งยืนและเป็นรูปธรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริการภาครัฐเพื่อประชาชน

- **เป้าหมาย**

ภาครัฐมีบริการที่เป็นมาตรฐานสากลตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะผู้รับบริการได้อย่างทันที ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านบริการภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการเชื่อมโยงบริการของทุกหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการภาครัฐ

- **ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ**



ภาพที่ 1 ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริการภาครัฐเพื่อประชาชน

- **ผลการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Impact/Outcome)**

ตัวชี้วัดสากล : ดัชนีการให้บริการออนไลน์ (Online Service Index: OSI) เป็น 1 ใน 3 ดัชนีที่เป็นปัจจัยซึ่งใช้ในการจัดอันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E - Government Development

Index: EGDI โดยในปี 2565 ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่ม Very Hight OSI มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.7763 จาก 1.000 อยู่ในอันดับที่ 47 จาก 193 ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ เป็นอับดับที่ 2 ของอาเซียนรองจากสิงคโปร์

- **บทวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการดำเนินการต่อไป**

1) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของรัฐสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2560 และลดลงเล็กน้อยในปี 2565 เนื่องจากมีการเพิ่มข้อคำถามที่เป็นประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ภาครัฐมีการปรับปรุงบริการ เช่น ระยะเวลาในการให้บริการ การบริการแบบเบ็ดเสร็จ และช่องทางการร้องเรียน ทั้งนี้ จากการศึกษาการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของรัฐในต่างประเทศ เช่น UK Customer Satisfaction Index Experience ของสหราชอาณาจักร ในปี 2565 มีผลความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ 78.40 ดังนั้น ผลความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐของไทยจึงถือว่าอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของภาครัฐในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดีสำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำผลการสำรวจในประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ภาครัฐไปกำหนดเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาบริการภาครัฐด้วยแล้ว

2) การขับเคลื่อน e-Service ของส่วนราชการ สามารถดำเนินการได้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ดี จากข้อมูลงานบริการภาครัฐตามคู่มือมาตรฐานกลางจำนวนทั้งสิ้น 3,830 บริการ พบว่า มีบริการที่สามารถพัฒนาให้เป็น e-Service ได้ 2,420 บริการ โดยปัจจุบันพัฒนาเป็น e-Service แล้ว 1,395 บริการ หรือคิดเป็นร้อยละ 57.64 ของบริการที่สามารถพัฒนาเป็น e-Service ได้ คงเหลือ 1,025 บริการ ที่ยังไม่มีช่องทางให้บริการในรูปแบบ e-Service ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเร่งรัดให้หน่วยงานนำ e-Service มาเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มกลาง Biz Portal หรือ Citizen Portal ซึ่งจะทำให้สามารถนำระบบพื้นฐาน (Common Service) จากแพลตฟอร์มกลางดังกล่าวมายกระดับบริการให้เป็น Fully Digital รวมทั้งให้หน่วยงานที่ยังไม่ได้พัฒนา e-Service นำงานบริการมาพัฒนาบนแพลตฟอร์มกลาง Biz Portal หรือ Citizen Portal เพื่อลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการพัฒนาระบบบริการประชาชน

3) การขับเคลื่อนระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย ในช่วงปี 2564 - 2565 มุ่งเน้นทดลองนำร่องนำระบบนิเวศน์ OG&MP ไปสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขประเด็นปัญหาสำคัญร่วมกัน เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐนำไปขับเคลื่อนขยายผลทั่วทั้งภาครับต่อไป โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำคู่มือ “การส่งเสริมภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Open Government and Meaningful Participation)” เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำงาน หรือบริการภาครัฐ อย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับบทบาทภารกิจ และโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง

- **เป้าหมาย**

ภาครัฐมีความทันสมัย มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีการจัดรูปแบบองค์กรใหม่ที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว สอดคล้องกับแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปและอนาคต ยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น กำหนดภารกิจที่ควรถ่ายโอนให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการ สร้างการบริหารเชิงพื้นที่มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วม รวมถึงจัดให้มีระบบการประเมินความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจัดส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐ

- **ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ**

ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการบริหารงาน



เป้าหมายปี 65
IMD Ranking
ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ
อยู่ในกลุ่ม 20 อันดับแรก

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
(IMD Competitive Ranking) ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ



(ในปี 65 อยู่ที่อันดับ 31)

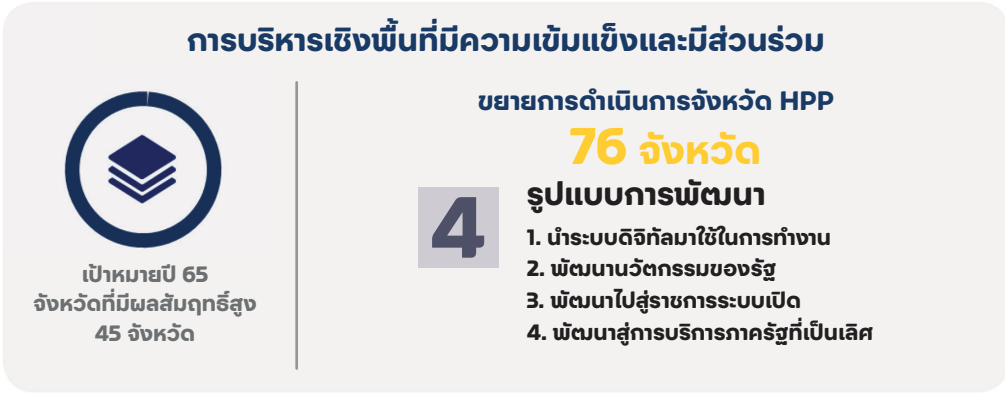
ภาครัฐมีความทันสมัยมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ



เป้าหมายปี 65
ส่วนราชการนำร่องที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น คล่องตัว
อย่างน้อย 2 หน่วยงาน



ทดลองนำร่องการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ใน 2 หน่วยงาน ได้แก่
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ



ภาพที่ 2 ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับบทบาทภารกิจ และโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง

- **ผลการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Impact/Outcome)**

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในรูปแบบ e-Service ของที่ว่าการอำเภอ/ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 90.41 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2564 ที่มีความพึงพอใจร้อยละ 85.10

- **บทวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการดำเนินการต่อไป**

1) **ผลการจัดอันดับด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency)** เป็นหนึ่งในปัจจัยชี้วัด 4 ด้าน ของการจัดอับดับความสามารถในการแข่งขันโดย International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งในปี 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 31 จาก 64 เขตเศรษฐกิจ ลดลงจากปี 2564 ถึง 11 อันดับ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาแล้วพบว่า มีแนวทางที่สามารถยกระดับการดำเนินการได้ใน 2 ส่วน คือ 1) การพัฒนาการจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์ (Hard Data) เพื่อสนับสนุนการประเมินของ IMD ที่ครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และ 2) การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินการของภาครัฐที่ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ ในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการของหน่วยงานเจ้าภาพหลักในแต่ละประเด็นผ่านกลไกตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) และตัวชี้วัดการพัฒนาระบบข้อมูลภาครัฐให้เป็นดิจิทัล ในส่วนของการจัดทำชุดข้อมูลตัวชี้วัดสำหรับการรายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดย IMD

2) **การพัฒนาแนวทางจัดโครงสร้างที่ยืดหยุ่น คล่องตัว** สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างทดลองนำร่องนำแนวทางการจัดโครงสร้างเพื่อความยืดหยุ่น คล่องตัว โดยการผ่อนคลายกฎ ระเบียบ เพื่อการพัฒนานวัตกรรม (OD Regulatory Sandbox) ไปดำเนินการในสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งจะมีการสรุปผลและถอดบทเรียนเพื่อนำไปขยายผลกับส่วนราชการอื่น ๆ ต่อไป อย่างไรก็ดี ในปี 2565 ได้มีการนำร่องศึกษา

OD Regulatory Sandbox ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการปรับรูปแบบการเขียนกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้ส่วนราชการมีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการบริหารราชการภายในกรมเพิ่มมากขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 ซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่นไปแล้ว 2 ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

3) การขับเคลื่อนจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง เป็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในปี 2565 จังหวัดทั้ง 76 จังหวัด ได้นำรูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูงไปขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของจังหวัดรวม 100 ประเด็นนโยบาย ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนการปลดล็อกข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการบริหารงานในพื้นที่ตามที่จังหวัดเสนอ อย่างไรก็ดีเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินการอย่างยั่งยืนแม้ว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จะศึกษารายละเอียดเพิ่มในประเด็นนโยบายสำคัญต่าง ๆ เพื่อหารูปแบบ/แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูงเพื่อนำไปขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

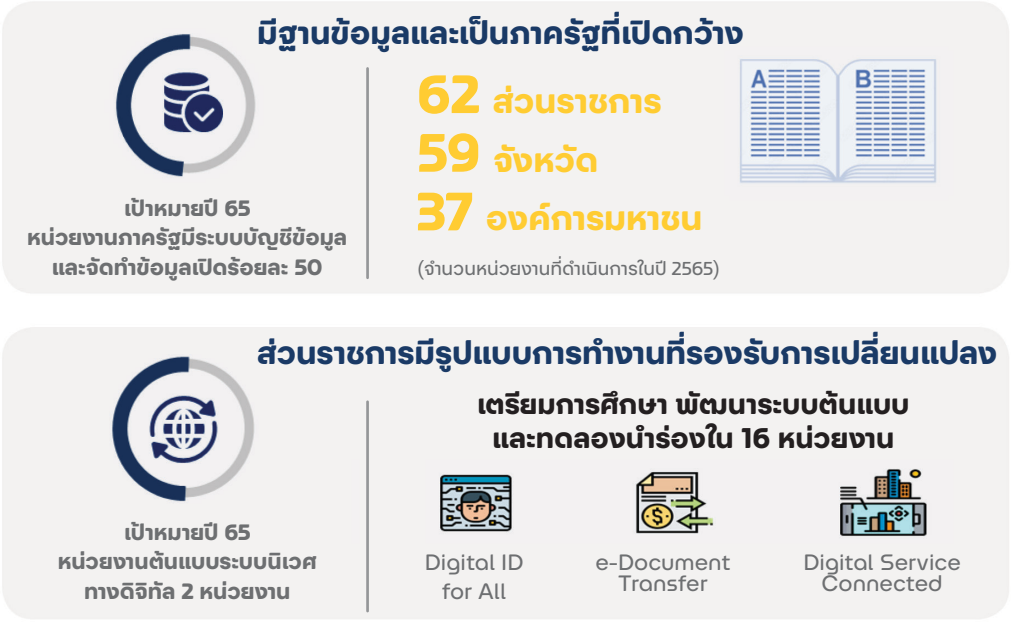
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ

- **เป้าหมาย**

ยกระดับการบริหารงานภาครัฐเพื่อมุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน พัฒนาฐานข้อมูลภาครัฐ และสนับสนุนการเป็นภาครัฐที่เปิดกว้าง พัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ การบูรณาการการทำงาน มีรูปแบบการทำงานของภาครัฐที่รองรับการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มในอนาคตที่พร้อมขับเคลื่อนการบริหารงานภาครัฐได้ในสภาวะวิกฤต

- **ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ**





ภาพที่ 3 ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ

- **ผลการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Impact/Outcome)**

ผลการประเมินสถานะในการเป็นระบบราชการ 4.0 ของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน มีแนวโน้มผลการประเมินสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2562 โดยในปี 2565 มีหน่วยงานผ่านการประเมินในระดับก้าวหน้าถึงร้อยละ 72 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2564 ที่ผ่านร้อยละ 47 ซึ่งแสดงถึงประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการที่เชื่อมโยงกับความต้องการและการบรรลุเป้าหมายของประเทศ

- **บทวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการดำเนินการต่อไป**

1) **การพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์** ตามผลการจัดอันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์โดยสหประชาชาติ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 ดีขึ้นถึง 18 อันดับเมื่อเทียบกับปี 2561 อย่างไรก็ดี ยังมีประเด็นที่สามารถยกระดับการดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะองค์ประกอบย่อยด้านการให้บริการออนไลน์ (Online Service Index) ซึ่งมุ่งเน้นวัดการเข้าถึงบริการได้แบบเบ็ดเสร็จผ่านช่องทางออนไลน์ ตั้งแต่การยื่นคำขอรับบริการ การชำระค่าธรรมเนียม และการได้รับเอกสาร/ใบอนุญาต ในงานบริการสำคัญที่มีผลกระทบสูง เช่น การสมัครงานในหน่วยงานของรัฐ การขออนุญาตประกอบธุรกิจ การขอรับสวัสดิการสังคม การขอใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อมและการก่อสร้างอาคาร การจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดิน การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน/ใบขับขี่ การขอสูติบัตร จดทะเบียนสมรส และใบมรณบัตร รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้บริการแบบ End to End ผ่านแพลตฟอร์มกลาง ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐของไทยได้เตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาระบบ Digital ID การจัดทำข้อมูล

ให้เป็นดิจิทัล การพัฒนา e-Service รายหน่วยงาน ซึ่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 จะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการยกระดับไปสู่การให้บริการแบบ Fully Digital และ End to End Service ทั่วทั้งภาครัฐต่อไป

2) การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ ในช่วงปี 2564 - 2565 หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ได้เริ่มจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ของหน่วยงานตามมาตรฐานและกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ซึ่งในปัจจุบันมีชุดข้อมูลในบัญชีข้อมูลภาครัฐแล้วรวมทั้งสิ้น 10,402 ชุดข้อมูล อย่างไรก็ดี พบว่า การดำเนินการยังไม่ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน และข้อมูลส่วนใหญ่ยังอยู่แยกกันในระบบบัญชีข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน (Data Catalog) ดังนั้น การขับเคลื่อนในระยะต่อไปจะมุ่งเน้นขับเคลื่อนให้หน่วยงานที่ยังไม่มีบัญชีข้อมูลดำเนินการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน และให้หน่วยงานที่มีบัญชีข้อมูลแล้วลงทะเบียนบัญชีข้อมูลดิจิทัลภาครัฐ (Government Data Catalog) เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ประโยชน์จากบัญชีข้อมูลภาครัฐร่วมกันได้ รวมถึงมุ่งเน้นการจัดทำชุดข้อมูลที่มีความสำคัญสูง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและการบริการประชาชน รวมถึงประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การพัฒนาต้นแบบระบบนิเวศทางดิจิทัล อยู่ระหว่างเตรียมการศึกษาและทดลองนำร่องในปี 2566 อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 มาตรา 6 และ มาตรา 19 บัญญัติให้สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้และปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระยะแรก ครอบคลุม 8 กระบวนการ ได้แก่ (1) การสืบค้นข้อมูล (2) การพิสูจน์และยืนยันตัวตน (3) การจัดทำแบบคำขอและยื่นคำขอ (4) ตรวจสอบและพิจารณาคำขอ (5) การอนุมัติ (6) การชำระค่าธรรมเนียม (7) การออกใบอนุญาตและเอกสารอื่น และ (8) การจัดส่งใบอนุญาตและเอกสารอื่น รวมทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำงานบริการมาให้บริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง (Biz Portal และ Citizen Portal) ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจะต้องถือปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการสร้างระบบนิเวศน์ทางดิจิทัลในหน่วยงานภาครัฐ



ส่วนที่ 2
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อประชาชน



1.1 การผลักดันการให้บริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป (e-Service) และตามนโยบายสำคัญ (Agenda e-Service)

1.1.1 การขับเคลื่อนการยกระดับ e-Service ผ่านตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การขับเคลื่อน e-Service เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดการพัฒนาองค์กรดิจิทัลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา ซึ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการปรับปรุงกระบวนงาน (Re-Process) เพื่อนำไปสู่การออกแบบกระบวนงานสำหรับการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่ดิจิทัล โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายร่วมพัฒนาระบบการให้บริการดิจิทัลภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) กรมบัญชีกลาง และส่วนราชการเจ้าของงานบริการ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเข้าถึงหรือขอรับบริการ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมถึงลดขั้นตอนและระยะเวลาในการทำธุรกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ สรุปผลการดำเนินการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ดังนี้

1) การขับเคลื่อน e-Service ของส่วนราชการ

ในปี 2565 มีส่วนราชการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนา e-Service ตามตัวชี้วัด จำนวน 50 ส่วนราชการ 51 งานบริการ จากผลการดำเนินงานพบว่า ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้เป็นไปตามเป้าหมาย ยกระดับการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) แล้วเสร็จ 49 งานบริการ จากเป้าหมาย 51 งานบริการ (คิดเป็นร้อยละ 96.1) โดยเป็นงานบริการที่ส่วนราชการสามารถยกระดับเป็นระดับ 3 ที่สามารถให้บริการได้แบบเบ็ดเสร็จ (End to-End Process) จำนวน 24 งานบริการ เช่น การออกใบอนุญาตการประกอบกิจการการดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ของกรมวิชาการเกษตรและการขอรับใบอนุญาตตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และงานบริการที่ส่วนราชการสามารถพัฒนาเป็น e-Service ได้ทีละขั้นตามระดับการพัฒนา (เป็นระดับ 1 หรือระดับ 2) จำนวน 25 งานบริการ เช่น การให้บริการรับชำระภาษีผ่านระบบ VAT for Electronic Service (VES) ของกรมสรรพากร การยื่นคำขออนุญาตวัตถุอันตรายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม และการขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีทันตกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Self Service) ของสำนักงานประกันสังคม สำหรับงานบริการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายนั้น พบว่า ส่วนหนึ่งอยู่ระหว่างการติดตั้งและตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ให้มีความมั่นคงปลอดภัย และอีกส่วนหนึ่งอยู่ระหว่างรอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณในการดำเนินการ

2) การขับเคลื่อน e-Service ของจังหวัด

ในปี 2565 มีจังหวัดเลือกดำเนินการตามตัวชี้วัด e-Service จำนวน 19 จังหวัด 154 อำเภอ โดยจังหวัดได้นำระบบ e-Service ไปเปิดให้บริการอย่างน้อยอำเภอละ 8 งานบริการ โดยพิจารณาเลือกงานบริการตามความเหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่ ซึ่งพบว่าจังหวัดที่เลือกตัวชี้วัดดังกล่าวได้เปิดให้บริการ e-Service จำนวน 154 อำเภอ โดยมีจังหวัดที่เปิดให้บริการ e-Service ครบทุกอำเภอ จำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นครศรีธรรมราช ยโสธร ศรีสะเกษ สมุทรสาคร สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตราด จันทบุรี เพชรบุรี อุดรธานี ทั้งนี้ ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้วยระบบ e-Service ณ ที่ว่าการอำเภอ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอสูงถึงร้อยละ 90.41 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.31 จากปี 2564 เมื่อพิจารณาในประเด็นความพึงพอใจรายด้านพบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการให้บริการที่ ร้อยละ 91.14 ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ร้อยละ 90.95 ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ร้อยละ 89.99 และด้านสถานที่และการอำนวยความสะดวก ร้อยละ 89.56 งานบริการที่เปิดให้บริการสูงสุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย (1) การขึ้นทะเบียนผู้ว่างงาน (2) การจองคิวทำใบขับขี่ (3) การขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน มาตรา 40 (4) การขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และ (5) การขอรับสารเร่ง พด. หญ้าแฝกและเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

3) การขับเคลื่อน e-Service ขององค์การมหาชน

มีองค์การมหาชนเลือกดำเนินการตามตัวชี้วัด e-Service จำนวน 9 แห่ง ซึ่งองค์การมหาชนจะต้องเลือกงานบริการอย่างน้อย 1 งานบริการ เพื่อดำเนินการตามเป้าหมายการยกระดับงานบริการ 3 ระดับ เช่นเดียวกับส่วนราชการ โดยพบว่ามีองค์การมหาชน 7 แห่ง ที่สามารถพัฒนาระบบการให้บริการได้บรรลุเป้าหมายขั้นสูงคือ สามารถเริ่มให้บริการได้และมีจำนวนผู้ใช้งานผ่านระบบเป็นไปตามเป้าหมาย เช่น งานบริการวิเคราะห์องค์ประกอบธาตุในตัวอย่างด้วยเทคนิคการเรืองรังสีเอ็กซ์ (X-Ray Fluorescence: XRF) ของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ระบบระงับข้อพิพาทออนไลน์ (Online Dispute Resolution System) ของสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำหรับหน่วยงาน 2 แห่งที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายขั้นสูงพบว่าสามารถพัฒนาระบบได้แล้วเสร็จตามเป้าหมายขั้นมาตรฐาน แต่จำนวนผู้มาใช้บริการยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ในระยะต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะขับเคลื่อนการยกระดับ e-Service อย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดเป็นตัวชี้วัดเพื่อผลักดันให้งานบริการรายส่วนราชการสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบแพลตฟอร์มกลาง ได้แก่ ระบบ Biz Portal และระบบ Citizen Portal เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว

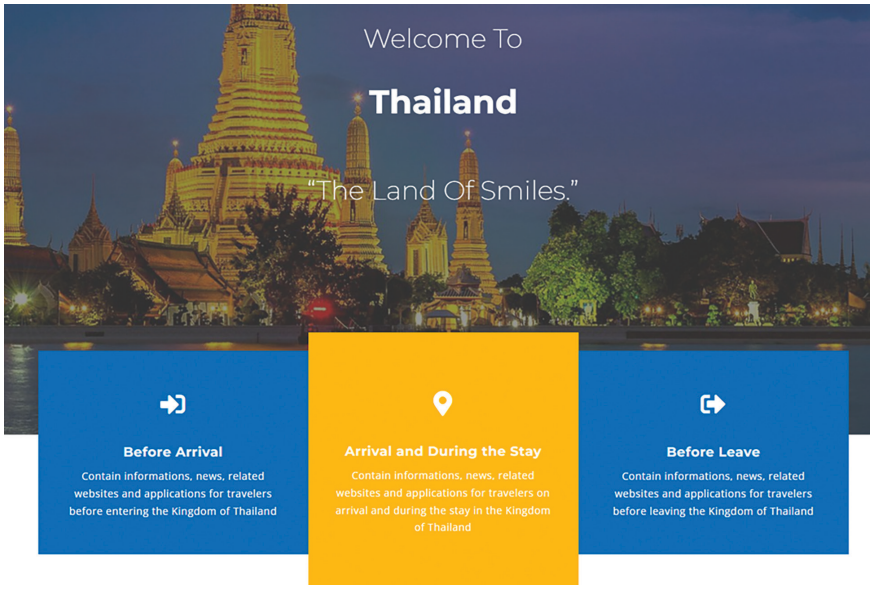
1.1.2 การยกระดับไปสู่ Agenda e-Service

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ขับเคลื่อนการพัฒนางานบริการ Agenda สำคัญ สู่การเป็น Digital Service ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพหลัก จำนวน 12 งานบริการ ผ่านกลไกตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยหน่วยงานเจ้าภาพหลักกำหนดแผนที่นำทาง (Roadmap) ระยะ 3 ปี (ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2565 - 2567) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาการให้บริการ และจัดทำแผนปฏิบัติการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (Action Plan) เพื่อให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างผลการดำเนินการ เช่น

1) ระบบการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง (Ease of Traveling) โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เพื่อพัฒนาระบบในรูปแบบ Web Portal ที่รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยตั้งแต่ก่อนการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ระหว่างพำนักในราชอาณาจักร และก่อนการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร ไว้ในจุดเดียว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางเข้าออกประเทศไทยแบบครบวงจร โดยในปี 2565 สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและช่องทางการเข้าถึงงานบริการที่สำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่

- การเชื่อมโยงระบบการลงทะเบียนเข้าประเทศไทยในสถานการณ์โควิด-19 ผ่าน Thailand Pass (กรมควบคุมโรค)
- การขอ e-Visa ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (กรมการกงสุล)
- การซื้อประกันสุขภาพและการตรวจสอบประกันโควิด-19 (สำนักงาน คปภ.)
- การค้นหาข้อมูลสายการบิน สถานที่ เส้นทางการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ (ททท. และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน))
- การขอคืนภาษีสินค้า (Tax Refund) (กรมสรรพากร)
- การให้บริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวด้านสุขภาพและความปลอดภัยระหว่างการท่องเที่ยว (กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว)



ภาพที่ 4 ระบบการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง (entrythailand.go.th)

2) ระบบการแจ้งเตือนสิทธิ์และช่วยเหลือในการรับสวัสดิการของประชาชนตลอดช่วงชีวิต โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ในปี 2565 สามารถพัฒนาระบบแจ้งเตือนสิทธิ์สวัสดิการประชาชนตลอดช่วงชีวิต ผ่านระบบ Citizen Portal จำนวนทั้งหมด 19 งานบริการ ประกอบด้วย งานบริการสำหรับกลุ่มผู้ยากไร้และด้อยโอกาส 3 งาน เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและคนไร้ที่พึ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ 4 งาน เช่น เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก กลุ่มผู้พิการ 3 งาน เช่น การออกบัตรประจำตัวคนพิการ กลุ่มเด็ก เยาวชน และสตรี 5 งาน เช่น เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กลุ่มผู้ประสบภัยความเดือดร้อน 3 งาน เช่น เงินสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว



3) ระบบการรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยกรมที่ดินเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ในปี 2565 ได้พัฒนาแอปพลิเคชัน LandsMaps เชื่อมระบบการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลนครนนทบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตของปีภาษี 2565 แบบออนไลน์ ผ่าน Mobile Banking ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการจัดเตรียมเอกสารของผู้ชำระภาษี



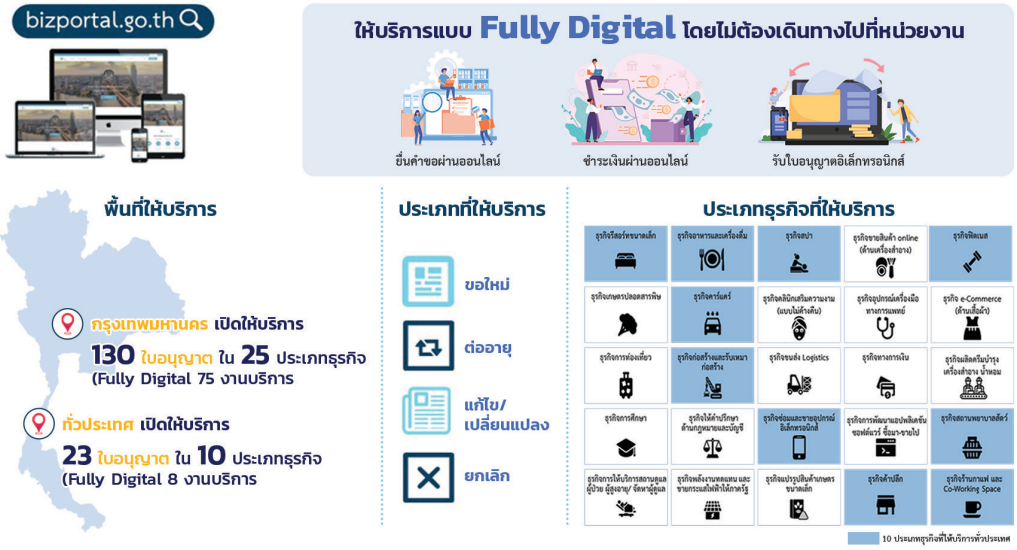
ในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนางานบริการ 12 Agenda อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่นำทาง (Roadmap) ที่ได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2 การเชื่อมโยงบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ (End to End Service)

1.2.1 ความก้าวหน้าระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)

ระบบ Biz Portal มุ่งเน้นอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและผู้ประกอบการในการทำธุรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้แบบครบวงจร โดยสามารถให้บริการแบบออนไลน์ได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การยื่นคำขอออนไลน์ การชำระเงินผ่านช่องทางออนไลน์ และการรับใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้รับบริการไม่ต้องเดินทางไปติดต่อที่หน่วยงาน นอกจากนี้ ยังสามารถเข้าถึงการให้บริการได้ผ่านคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต รวมทั้งโทรศัพท์มือถือ

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ สพร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 14 หน่วยงาน ได้แก่ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการขนส่งทางบก กรมการท่องเที่ยว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงาน ก.ล.ต. และกรุงเทพมหานคร ยกระดับงานบริการผ่านระบบ Biz Portal ให้เป็นการให้บริการดิจิทัลแบบเต็มรูปแบบ (Fully Digital) และพร้อมให้บริการในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นจำนวน 25 ใบอนุญาต โดยเป็นการให้บริการตั้งแต่การยื่นคำขอออนไลน์ การชำระค่าธรรมเนียมออนไลน์ และการออกใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ยังมีการขยายการให้บริการใบอนุญาตที่มีความพร้อมไปยังพื้นที่ต่างจังหวัดเพิ่มขึ้น จำนวน 5 ใบอนุญาต จาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมปศุสัตว์ และกรมหม่อนไหม ปัจจุบันระบบ Biz Portal สามารถเปิดให้บริการด้านการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต หรือเอกสารต่าง ๆ 130 ใบอนุญาต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร



ภาพที่ 5 ระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)

(เป็นการให้บริการดิจิทัลแบบเต็มรูปแบบ (Fully Digital) 75 ใบอนุญาต) และ 23 ใบอนุญาต ในพื้นที่ต่างจังหวัด (เป็นการให้บริการดิจิทัลแบบเต็มรูปแบบ (Fully Digital) 8 ใบอนุญาต)

โดยในปีงบ 2566 มีแผนการยกระดับงานบริการผ่านระบบ Biz Portal ให้เป็นการให้บริการดิจิทัลแบบเต็มรูปแบบ (Fully Digital) เพิ่มขึ้นอีก 30 ใบอนุญาต

1.2.2 ความก้าวหน้าการพัฒนาพอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน (Citizen Portal)

พอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน (Citizen Portal) มุ่งเน้นการรวบรวมงานบริการภาครัฐที่มีอยู่จำนวนมากและมีหลายหน่วยงานไว้ในจุดเดียว เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะสามารถขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐได้นอกเหนือจากช่องทางปกติของหน่วยงาน ประชาชนไม่จำเป็นต้องดาวน์โหลดหลายแอปพลิเคชัน และไม่ต้องจดจำรหัสสำหรับเข้ารับบริการที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน มีบัญชีเดียวก็สามารถทราบถึงสิทธิและข้อมูลการรับบริการภาครัฐ รวมถึงสามารถยื่นและขอรับบริการที่หลากหลายผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ สพร. และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ยังคงร่วมมือกันในการพัฒนางานบริการเพื่อให้บริการเพิ่มเติมในแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” ให้มีงานบริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนการบริการภาครัฐให้ “ง่าย ครบ จบในที่เดียว”

ในปี 2565 ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูล และ/หรือ ยื่นคำขอผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” ครบตลอดช่วงชีวิตของประชาชนได้แล้วจำนวน 82 งานบริการ ในแต่ละกลุ่มงานบริการด้านต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลประชาชน ข้อมูลภาครัฐ สาธารณูปโภค สวัสดิการ สุขภาพ ที่อยู่อาศัย การงานและอาชีพ การยุติธรรม (คดี/ว่าความ) การศึกษา ยานพาหนะ ปัจจุบันมีจำนวนบัญชีผู้ใช้งานบน Citizen Portal ผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” จำนวน 155,000 คน และมีปริมาณการทำธุรกรรมสะสมกว่า 3,200,000 ครั้ง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)



ภาพที่ 6 พอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน (Citizen Portal)

ในปี 2566 มีเป้าหมายให้มีงานบริการบน Citizen Portal ผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” รวมไม่น้อยกว่า 150 งานบริการ พร้อมทั้งดำเนินการพัฒนาเพื่อยกระดับการให้บริการที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งการเชื่อมโยงการให้บริการข้ามหน่วยงาน และการเชื่อมโยงงานบริการระหว่างหน่วยในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถให้บริการงานบริการภาครัฐแก่ประชาชนด้วยระบบดิจิทัลแบบไร้รอยต่อ (Seamless e-Service Portal for Citizen) และเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม

1.2.3 การพัฒนาแพลตฟอร์มการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศของไทย (Thailand National Digital Trade Platform: NDTP)

แพลตฟอร์มการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศของไทย (NDTP) เป็นระบบบริการดิจิทัลสำหรับการค้าระหว่างประเทศในการอำนวยความสะดวกสำหรับการนำเข้าและส่งออกสินค้าให้แก่ภาคเอกชน มีลักษณะเป็นแพลตฟอร์มกลางที่ทำหน้าที่เป็น Switching Platform และเชื่อมต่อกับ Micro Service แต่ละระบบของเอกชนทั้งภาคการประกันภัย การเงิน การธนาคาร ผู้ประกอบการ และการขนส่งและโลจิสติกส์ โดย NDTP จะให้บริการทั้งธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อีกทั้งยังเป็นระบบที่เปิดให้ผู้ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถพัฒนาต่อยอดการบริการอื่น ๆ ได้อีกด้วย นับเป็นการเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการนำเข้าและส่งออก ทั้งในและนอกประเทศในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูงโดยระบบจะส่งสำเนาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องให้ผู้ประกอบการกรอกข้อมูลซ้ำตั้งแต่ขั้นตอนการซื้อ-ขาย การรับจ่ายเงินกับคู่ค้า และการจัดการขนส่งและประกันภัย

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศของไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562 โดยปัจจุบัน กกร. ได้พัฒนาขีดความสามารถและสถาปัตยกรรมของระบบต่อยอดจากต้นแบบที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ศึกษาและออกแบบไว้ รวมทั้งได้ทดสอบการเชื่อมต่อการใช้งาน (Proof of Concept/Pilot Live) กับแพลตฟอร์มการค้าระหว่างประเทศ TradeWaltz ประเทศญี่ปุ่น และ The Networked Trade Platform (NTP) สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยการดำเนินการในระยะแรกได้กำหนดให้มีการทดสอบการรับส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศจำนวน 3 เอกสาร ได้แก่ (1) ใบสั่งซื้อสินค้า (e-Purchase Order) (2) ใบแจ้งหนี้ (e-Invoice) และ (3) ใบแสดงรายการบรรจุหีบห่อ (e-Packing List) และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบ PDF โดย กกร. ได้นำเสนอผลการทดสอบและสาธิตระบบการใช้งานในงาน APEC Digital Trade Transformation Symposium Advancing Digital Trade Transformation and Connectivity in APEC and ASEAN เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565 เพื่อแสดงฟังก์ชันและขีดความสามารถในการทำงานของแพลตฟอร์ม NDTP ให้กับประเทศคู่ค้าในเวทีการประชุมเอเปค และเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความเห็น ตลอดจนหารือถึง

กรอบความร่วมมือในการพัฒนาเชื่อมโยงระบบระหว่างประเทศได้ และผลักดันให้เกิดการขยายผลการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกในระยะต่อไป

ปัจจุบันโครงการ NDTP ได้บรรจุไว้ในแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน พ.ศ. 2563 - 2570 ฉบับปรับปรุงเมื่อเดือนมีนาคม 2565 โดยมีสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานเจ้าของโครงการ และอยู่ระหว่างการสร้างแบบจำลองธุรกิจที่เหมาะสมโดยการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการ (Feasibility Study) ในรูปแบบการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ตามแผนร่วมลงทุนฯ ภายใต้พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นแนวทางที่จะนำจุดเด่นของภาครัฐและภาคเอกชนมาดำเนินงานร่วมกันในการให้บริการ จะช่วยยกระดับการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการทุกขนาด ทุกประเภทธุรกิจ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลโดยสมบูรณ์



การดำเนินการต่อไปเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์ม NDTP จะมุ่งเน้นใน 6 ประเด็น ได้แก่

1) การศึกษา UNCITRAL Model Law on Electronic Transferable Records เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแพลตฟอร์ม NDTP

2) การพิจารณาประเทศอื่น ๆ ที่มีความพร้อม เพื่อขยายผลการเชื่อมโยงแพลตฟอร์ม NDTP ในอนาคตต่อไป

3) การสร้างระบบนิเวศ (ecosystem) ของแพลตฟอร์ม NDTP ให้สมบูรณ์ขึ้น พร้อมรองรับการเชื่อมต่อกับระบบการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศในอนาคต เพื่อพัฒนาการให้บริการภาครัฐให้มีความทันสมัย ตอบโจทย์ด้านการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลที่รวดเร็ว และตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชนได้อย่างแท้จริง

4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จ การส่งเสริมจากภาครัฐ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาแพลตฟอร์มให้ยั่งยืน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อยกระดับการให้บริการภาครัฐด้วยระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

5) การขับเคลื่อนการดำเนินการตามกระบวนการการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

6) การพัฒนามาตรฐานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมเอกสารที่ใช้ในการค้า

1.3 การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวก

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ในปี 2565 หน่วยงานภาครัฐได้ขับเคลื่อนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ ทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่รวดเร็วขึ้น (Faster) ง่ายและสะดวกขึ้น (Easier) มีภาระค่าใช้จ่ายลดลง (Cheaper) โดยมีผลการดำเนินงานที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ดังนี้

1.3.1 การบริการที่รวดเร็วขึ้น (Faster)

หน่วยงานของรัฐลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตใน 100 ใบอนุญาต ระยะลดลงเฉลี่ยร้อยละ 44 เช่น การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (ลดระยะเวลาจาก 12 เดือน เหลือ 6 เดือน) การลงทะเบียนผู้ปฏิบัติพิธีการศุลกากร (ระบบอัตโนมัติ) เป็นต้น การให้บริการงานจดแจ้งในรูปแบบออนไลน์ 107 งานบริการ เช่น การแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง การขอยกเลิกกิจการสถานพยาบาลสัตว์ การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย พร้อมทั้งจัดทำข้อแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาบริการช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track) และการทบทวนแนวทางการตรวจสอบกิจการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ปรับปรุงบริการให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น



ภาพที่ 7 การปรับปรุงระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตและการทบทวนกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ

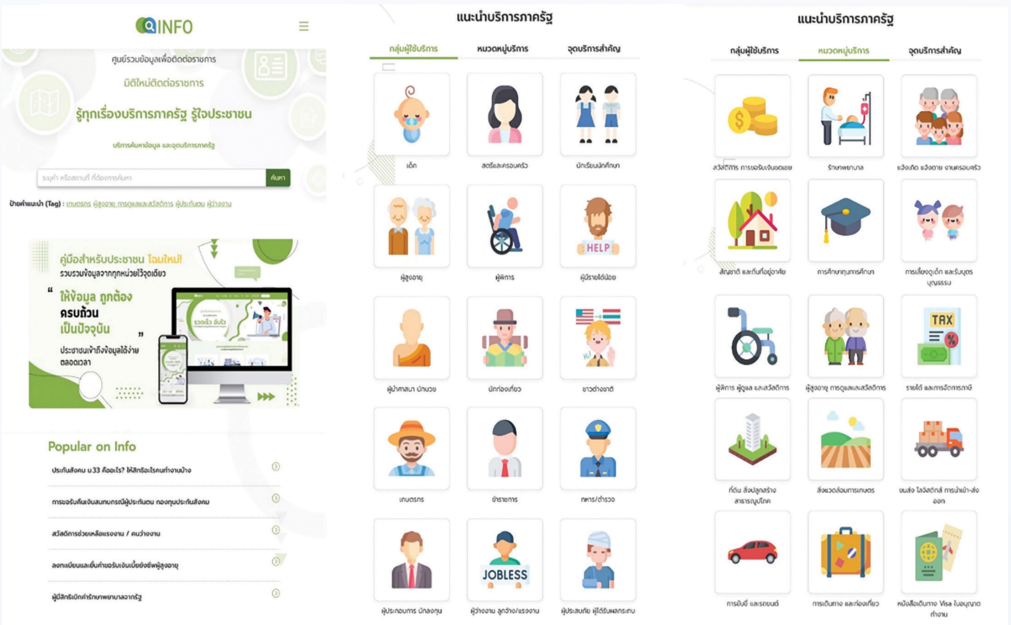


1.3.2 การบริการที่ง่ายและสะดวกมากขึ้น (Easier)

การจัดทำและปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน 3,418 คู่มือ ให้ทันสมัย เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการพิจารณาอนุญาตได้อย่างชัดเจน และพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ www.info.go.th เพื่อเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชนและข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการต่าง ๆ ของภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการ การผลักดันให้เกิดการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตโดยจากการติดตามการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 พบว่ามีประชาชนได้ประโยชน์จากการใช้บริการแล้วกว่า 32,000 ราย การผลักดันการทบทวนกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งหน่วยงานเสนอยกเลิกการอนุญาต 25 กระบวนงาน เช่น ยกเลิกพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 ยกเลิกการอนุญาตนำเข้ารถจักรยานยนต์ใช้แล้ว เพื่อลดปัญหามลพิษ และปรับปรุงการอนุญาต 191 กระบวนงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการให้บริการให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น

1.3.4 ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน (Cheaper)

ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งกรมที่ดินร่วมกับกรุงเทพมหานคร และสำนักงาน ก.พ.ร. พัฒนาแอปพลิเคชัน LandsMaps เชื่อมระบบการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลนครนนทบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการจัดเตรียมเอกสารของผู้ชำระภาษี



ภาพที่ 8 เว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ www.info.go.th

1.4 การพัฒนาบริการภาครัฐให้ง่ายต่อการประกอบธุรกิจ

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุนตามแนวทางการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุน (Business Enabling Environment: BEE) ของธนาคารโลก และ 10 ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ 10 อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten) และ Ten for Thailand

ธนาคารโลกได้แจ้งยกเลิกการจัดทำรายงานความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564 และได้ประกาศแนวทางใหม่สำหรับการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุนภายใต้ชื่อรายงาน Business Enabling Environment (BEE) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2565 โดยธนาคารโลกจะได้ประกาศแนวทางและวิธีการประเมินในเดือนธันวาคม 2565 รวมถึงดำเนินการประเมินและประกาศผลการประเมินภายในเดือนมีนาคม 2566 ต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการเตรียมการสำหรับการขับเคลื่อนการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุนของธนาคารโลก Business Enabling Environment (BEE) โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ และขับเคลื่อนการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุนของธนาคารโลกให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านการประชุมเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการประเมินใหม่และแนวทางการปฏิรูปของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชน และเผยแพร่ทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประเมิน BEE

สำหรับการปรับเปลี่ยนการขับเคลื่อนจาก Ten for Ten เป็น Ten for Thailand ได้มีการประชุมร่วมกับผู้แทนหอการค้าต่างประเทศในประเทศไทย ได้แก่ หอการค้าอังกฤษ-ไทย หอการค้าออสเตรเลีย-ไทย หอการค้าเยอรมัน-ไทย และหอการค้าอเมริกันในประเทศไทย เพื่อหารือแนวทางปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจตามข้อเสนอ Ten for Thailand และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการประกอบธุรกิจของนักธุรกิจและนักลงทุนชาวต่างชาติที่ดำเนินกิจการในประเทศไทย ซึ่งผลของการประชุมได้นำไปสู่การตั้งคณะทำงานย่อยจำนวน 6 คณะ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีประเด็นที่นักธุรกิจและนักลงทุนชาวต่างชาติให้ความสนใจ ได้แก่



1) ด้านการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจ (Follow Through with the Simple and Smart License)

2) ด้านการปรับปรุงการค้าผ่านแดนให้เป็นดิจิทัล (Simplify and Digitize Cross-Border Clearances)

3) ด้านการขยายสิทธิการขอรับการส่งเสริมการลงทุน (Expand BOI Applicability)

4) ด้านการปรับปรุงกระบวนการขอใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (Streamline the Special Licensing Process for Foreign Business Act Exemptions)

5) ด้านการเข้าถึงและการพัฒนาแรงงานฝีมือ (Simplify Access for Skilled Labor and Increase Supply of the Local Skilled Workforce)

6) ด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Work with Foreign Countries and Companies to Achieve Climate Change Goals)

การดำเนินการต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะขับเคลื่อนการประเมิน BEE และข้อเสนอ Ten for Thailand รวมถึงจะขับเคลื่อนคณะทำงานย่อยจำนวน 6 คณะ ตามประเด็นของเสนอ Ten for Thailand เพื่อให้ได้ผลในเชิงรูปธรรมรวมทั้งติดตามผลการดำเนินการปฏิรูปตามแนวทางของธนาคารโลก เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงจะมีการจัดทำสำรวจการรับรู้ความพึงพอใจในการรับบริการและผลสำเร็จในการปฏิรูปเพื่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินผลการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจ



1.5 การพัฒนาระบบนิเวศที่สร้างเสริมภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย

1.5.1 การขับเคลื่อนระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนากรอบระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Open Government and Meaningful Participation Ecosystem: OG & MP) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชน (Citizen) ที่จัดขึ้นอย่างมีอิสระ โดยประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความผูกพันต่อประเด็นสาธารณะและเพิ่มคุณค่าให้กับการมีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยยกระดับการทำงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชน ผ่านความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหาสำคัญร่วมกัน ซึ่งมีการขับเคลื่อนการดำเนินการในปี 2565 ดังนี้

1) การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ในจังหวัดลำปางและสิงห์บุรี ซึ่งได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2564 โดยมีการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจรทุกมิติ เช่น การใช้ “แพลตฟอร์มกลางในการแก้ไขปัญหา PM 2.5" เพื่อเปิดเผยข้อมูลและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 16 ชุดข้อมูล โดยแสดงผลแบบ Real Time การใช้ภาพถ่ายดาวเทียมจาก GISTDA วิเคราะห์พื้นที่เผาไหม้ซ้ำซาก การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการนำ



ภาพที่ 9 ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูล PM2.5 (pm25air.opengovernment.go.th)



ภาพที่ 10 แพลตฟอร์ม “บอกเรา ถึงรัฐ”

นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการลดการเผา การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา PM 2.5 การติดตั้ง Low Cost Sensor จำนวน 20 จุด การสนับสนุนองค์ความรู้และงานวิจัย การสร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐศาสตร์ ในเรื่องการตอบแทนคืนให้แก่ระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Service: PES) โดยการดำเนินการแก้ไขปัญหา PM 2.5 ได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ในปี 2565 ของจังหวัดลำปางและจังหวัดสิงห์บุรี ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ โดยพบว่า จังหวัดลำปางมีจำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลงจากปี 2564 จำนวน 3,549 จุด หรือร้อยละ 61 จำนวนวันที่ค่าฝุ่นเกินค่ามาตรฐาน ลดลงจากปี 2564 จำนวน 50 วัน หรือร้อยละ 70.42 พื้นที่เกิดไฟไหม้สะสมลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 88 และจังหวัดสิงห์บุรีมีปริมาณอ้อยสดเข้าหีบในฤดูกาลผลิต 2564/2565 เพิ่มขึ้นจากฤดูกาลผลิต 2563/2564 ร้อยละ 20 และปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าหีบในฤดูกาลผลิต 2564/2565 ลดลง ร้อยละ 13 รวมทั้งสถิติการลักลอบเผาตอซังข้าว เศษวัสดุทางการเกษตร และอื่น ๆ ลดลง จากปี 2564 ร้อยละ 29 (ข้อมูลค่าเฉลี่ยทั้งปีในปี 2565)

2) การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วมระดับท้องถิ่น โดยพัฒนาแพลตฟอร์ม “บอกเรา ถึงรัฐ” (www.idea4gov.com) เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เยาวชน คนรุ่นใหม่ ในการร่วมเสนอไอเดีย แนวคิด ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งร่วมออกแบบ “Creative Project” แก่หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะช่วยเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณของภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ โดยมีการดำเนินการนำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัด

ชลบุรี และเทศบาลตำบลหัวเวียง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้ง ได้มีการลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ร่วมกับสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ในรายการฟังเสียงประเทศไทย โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลงคะแนนเสียง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ส่งผลทำให้เกิดแนวทางในการจัดทำงบประมาณที่สอดคล้องตรงตามความต้องการของคนในพื้นที่ เกิดความโปร่งใส เหมาะสม คุ้มค่า อันเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงาน เพิ่มความรับผิดชอบของภาครัฐ และพัฒนาคุณภาพของประชาธิปไตย

3) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน (School Open Data) สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) มูลนิธิสานอนาคตการศึกษาคอนเน็กซ์อีดี (CONNEXTED) ดำเนินการศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยมีการคัดเลือกโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง เพื่อศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยการบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่สำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดทำเป็น One Data ที่ครบถ้วน และเปิดเผยข้อมูลให้แก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน (Customization) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยได้มีการนำเสนอแนวทางการเปิดข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม



ภาพที่ 11 Dashboard การเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน (School Open Data)



ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืนต่อ สพฐ. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำศูนย์กลางข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูล และบูรณาการฐานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยประมวลผลข้อมูลออกมาในลักษณะ Dashboard ที่ง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์

4) การจัดทำ "คู่มือเรื่องการส่งเสริมภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Open Government and Meaningful Participation)" เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญ รวมทั้งองค์ประกอบหลักของการสร้างระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงาน

ของรัฐสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำงาน หรือบริการภาครัฐ อันเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบนิเวศของภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน โดยเนื้อหาประกอบด้วยความหมาย องค์ประกอบ เครื่องมือ ตัวอย่างความสำเร็จของประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สเปน สาธารณรัฐเกาหลี เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาและเรียนรู้เพื่อขยายผลไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป

1.5.2 การขับเคลื่อนการตอบแทนคืนให้แก่ระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Service: PES)

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ในจังหวัดลำปาง ผ่านการใช้มาตรการสร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐศาสตร์ ในเรื่องการตอบแทนคืนให้แก่ระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Service: PES) โดยการสร้างแรงจูงใจให้แก่ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา PM 2.5 ผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เช่น การปลูกป่า การทำแนวกันไฟ การทำฝายชะลอน้ำ การส่งเสริมการจัดทำป่าชุมชน การให้ความรู้แก่ชุมชนเรื่อง PM 2.5 การจัดทำโครงการ “Zero Burn เกษตรปลอดการเผา” โดยมีการทำ MOU กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรในรูปแบบปลอดการเผา เช่น การรับซื้อปุ๋ยจากเศษใบไม้แห้ง การนำขยะบางส่วนไปผลิตเป็นเชื้อเพลิง การรับซื้อวัสดุทางการเกษตรเพื่อนำไปผลิตเป็นไฟฟ้าชีวมวล เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ผ่านแพลตฟอร์ม “อนุรักษ์” และ แอปพลิเคชัน “DEFIRE” เพื่อวัดผลการดำเนินการผ่านเครื่องมือที่สามารถวัดผลได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในพื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่การเกษตร จังหวัดลำปาง เช่น สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 อุทยานแห่งชาติเขลางค์บรรพต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะและเหมืองแม่เมาะ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด ส่วนคลังปิโตรเลียมลำปาง บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน)

1.5.3 การทดลองแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน กรณีการแก้ไขปัญหาขยะทะเล

ที่ผ่านมาแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนมีรูปแบบที่จำกัดเพียงไม่กี่รูปแบบ เช่น การสัมปทาน การว่าจ้าง (Outsourcing) การถ่ายโอนภารกิจให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนโดยที่รัฐกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน ขณะที่ในปัจจุบันภาครัฐมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบหลากหลายมากขึ้น และภาคเอกชนมีศักยภาพที่สามารถสนับสนุนหรือทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ทรัพยากรของภาครัฐ และจะเป็นโอกาสให้ภาคเอกชนได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมอีกทางหนึ่ง

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาคมบริษัทจดทะเบียนและบริษัทเอกชนที่สนใจ และกรุงเทพมหานคร วางแนวทางเพื่อบริหารจัดการขยะทะเล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะทางบกที่เกิดขึ้นจากการจัดการขยะไม่ถูกต้อง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อร่วมมือกันจัดการขยะอย่างยั่งยืน

ในการพัฒนาความร่วมมือดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดระบบนิเวศ (Ecosystem) ในการบริหารจัดการขยะทะเลในระยะยาวโดยสร้างความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และภาคเอกชนจะช่วยนำนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาช่วยบริหารจัดการขยะทะเลอย่างครบวงจร จากเดิมที่ภาคเอกชนดำเนินการในลักษณะการทำกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) โดยสนับสนุนเพียงงบประมาณ เป็นการพัฒนารูปแบบความร่วมมือให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและยั่งยืนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นกรอบแนวทางเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2565 ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (Memorandum of Understanding: MOU) ระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย นอกจากนี้ มีบริษัทเอกชน 6 บริษัท แสดงเจตจำนงว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการขยะทะเลอย่างมีส่วนร่วม ได้แก่ บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)

ในการดำเนินการได้มีการกำหนดจุดนำร่องพื้นที่ปากแม่น้ำติดตั้งเครื่องมือดักขยะและวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินการร่วมกัน นอกจากนี้ได้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะในลำคลองของกรุงเทพมหานครก่อนไหลลงสู่ทะเลผ่านปากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยกำหนดพื้นที่ทดลองในคลองลาดพร้าวเป็นคลองสายแรก คัดเลือกประเภทเครื่องมือดักขยะตามความเหมาะสมของแต่ละบริเวณของลำคลอง และพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขต่อไป



1.6 การทบทวนขั้นตอน และปรับปรุงกระบวนงานกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค

1.6.1 การปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2565 เห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพื่อพัฒนาการบริการของภาครัฐให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ มีหลักการสำคัญที่เป็นข้อเสนอแนะของทุกภาคส่วนมาผนวกไว้ในกฎหมาย เช่น

- การใช้ระบบการอนุญาตหลัก หรือ Super license ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน
- การจัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชนให้ได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น
- การอนุญาตไปโดยปริยายกรณีที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลาตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน
- การเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการทดลองประกอบกิจการได้ก่อนชั่วคราว เป็นต้น

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างนำความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของหน่วยงานมาพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนก่อนดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

หลักการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ 12 หลักการ



ภาพที่ 12 หลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

1.6.2 การขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

1) การเตรียมความพร้อมก่อนการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) และ สพร. ได้ร่วมหารือถึงแนวทางการดำเนินการและการสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐ ในมาตราที่จะมีผลบังคับใช้ทันทีภายหลังจากที่กฎหมายประกาศในราชกิจจานุเบกษา เช่น การให้หน่วยงานจัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนานั้นเองหากจำเป็นต้องมีสำเนาเอกสารหลักฐานและผู้ขออนุญาตนำเอกสารหลักฐานต้นฉบับมาแสดงแล้ว (มาตรา 12) รวมทั้งการจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยระยะแรกจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน 240 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ (มาตรา 19) เป็นต้น

2) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ต่อรัฐสภา ซึ่งเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติจะทำให้ประชาชนสามารถใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อหรือขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ได้มีการประกาศกฎหมายดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565 โดยจะมีผลบังคับใช้ตามมาตราส่วนใหญ่เมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งการดำเนินการภายหลังจากการประกาศในราชกิจจานุเบกษาจำแนกได้เป็น 3 เรื่องหลัก ได้แก่

2.1) การสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบด้วยการดำเนินการจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

2.1.1) การจัดนิทรรศการการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ก่อนการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน พร้อมด้วย นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และหัวหน้าหน่วยงาน 4 หน่วยงาน ที่รับผิดชอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ

2.1.2) การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Zoom และ Facebook กพร OPDC) โดยมี นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีบุคลากรของหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงมากกว่า 9,000 คน



2.1.3) คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2565 พิจารณามอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานทำหน้าที่ในการติดตาม เร่งรัด ให้หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ และกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยทราบถึงหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยแจ้งเตือนทุก 15 วัน ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ เช่น การรับคำขออนุญาตรวมถึงนำส่งเอกสารหลักฐานจากประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำสำเนาเอกสารหลักฐานและรับรองความถูกต้องของสำเนาโดยหน่วยงานเอง หากจำเป็นต้องมีสำเนาเอกสารหลักฐานและประชาชนได้นำเอกสารหลักฐานต้นฉบับมาแสดงแล้ว

2.2) การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ก่อนที่พระราชบัญญัติจะมีผลบังคับใช้ทุกมาตรา เมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เช่น

2.2.1) การลงทะเบียนไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน เพื่อเป็นช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานประกาศกำหนดสำหรับการขออนุญาตหรือติดต่อใด ๆ จากประชาชนหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง



ภาพที่ 13 ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

2.2.2) การจัดทำประกาศ/คำสั่ง ตามพระราชบัญญัติ ซึ่งหน่วยงานสามารถดำเนินการได้ไปพลางก่อนสำหรับการจัดทำประกาศตามมาตรา 10 และคำสั่งตามมาตรา 16 แม้ว่ามาตรา 20 จะกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 6 ก็ตาม เพื่อรองรับการดำเนินการตามมาตราอื่นที่จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เช่น การกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ เพื่อให้ประชาชนทราบถึงช่องทางที่สามารถยื่นคำขออนุญาตหรือติดต่อใด ๆ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.3) การจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการดำเนินการตามมาตรา 19 ของหน่วยงาน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ซึ่งจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาได้ภายใน 240 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือภายในวันที่ 9 มิถุนายน 2566 โดยทั้ง 4 หน่วยงานอยู่ระหว่างการจัดทำวิธีการดังกล่าวโดยคำนึงถึงความพร้อมของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน สพร. ว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัล ที่จำแนกเป็นระดับเริ่มต้น ระดับมาตรฐาน และระดับสูง อย่างไรก็ตาม กฎหมายกำหนดให้สามารถแบ่งวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ออกเป็นระยะได้ ดังนั้นการจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระยะแรกสามารถดำเนินการสำหรับหน่วยงานที่มีความพร้อมในระดับเริ่มต้น และ/หรือระดับมาตรฐานก่อนได้ ซึ่งจะเป็นระดับความพร้อมของหน่วยงานส่วนใหญ่ที่อยู่ภายใต้บังคับใช้ของกฎหมาย



ภาพที่ 14 แนวทางวิธีการทางอิเล็กทรอกนิกส์ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

1.7 การส่งเสริมการพัฒนาบริการภาครัฐผ่านกลไกการให้รางวัล

1.7.1 รางวัลเลิศรัฐ

การมอบรางวัลเลิศรัฐเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐได้พัฒนาคุณภาพการให้บริการกระบวนการการทำงานแบบมีส่วนร่วม และระบบการบริหารงานของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมทั้งปรับเปลี่ยนการให้บริการและการบริหารจัดการในเชิงรุก โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยในปี 2565 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) การพัฒนาเกณฑ์รางวัลเลิศรัฐให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยนำเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรฐานสากล เช่น เกณฑ์การพิจารณารางวัล United Nations Public Service Awards ขององค์การสหประชาชาติ รวมถึงพิจารณาจากบริบทสถานการณ์ปัจจุบัน และทิศทางการพัฒนาภาครัฐในอนาคต มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเกณฑ์การพิจารณารางวัลเลิศรัฐ

2) การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐยกระดับศักยภาพภาครัฐผ่านกลไกการมอบรางวัลเลิศรัฐ โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่ได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และเปิดระบบราชการให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ และส่งผลงานเข้าสมัครรางวัลเลิศรัฐ จำนวน 1,623 ผลงาน ได้รับรางวัลเลิศรัฐ รวมจำนวน 238 รางวัล ได้แก่ รางวัลเกียรติยศเลิศรัฐ จำนวน 2 รางวัล รางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยม จำนวน 2 รางวัล รางวัลพิเศษ สานพลังร่วมใจต้านภัยโควิด จำนวน 11 รางวัล รางวัลบริการภาครัฐ จำนวน 90 รางวัล รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 83 รางวัล และรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 50 รางวัล

3) การขยายผลของผลงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ โดยสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานต่อยอดขยายผลงาน และพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดทำแนวทางและรูปแบบการขยายผลของผลงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ เพื่อเป็นคู่มือ/แนวทางการดำเนินการให้แก่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จำนวน 6 รูปแบบ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านการบริหารจัดการขยะ ด้านการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อคนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ ด้าน 1 ตำแหน่งอาชีพ 1 หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีเป้าหมาย เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ อีกทั้ง ได้ดำเนินการติดตามและให้คำปรึกษาในการขยายผลของผลงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ

1.7.2 รางวัล United Nations Public Service Awards (UNPSA)

หน่วยงานภาครัฐไทยได้พัฒนาต่อยอดผลงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ ไปสู่การเสนอผลงานเพื่อรับรางวัลในระดับสากล คือ รางวัล UNPSA

ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ซึ่งเป็นรางวัลที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐที่สร้างสรรค์ เข้าถึงทุกกลุ่ม ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืนตามเป้าหมาย SDGs โดยในปี 2565 มีหน่วยงานภาครัฐไทยพัฒนาศักยภาพการทำงาน พร้อมต่อยอดผลงานส่งสมัครรางวัลจำนวน 39 ผลงาน โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ได้พัฒนาศักยภาพการทำงานได้อย่างโดดเด่นและได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขาที่ 1 Fostering innovation to deliver inclusive and equitable services ในผลงานเรื่อง Koh Libong Community: Digital Transformation for Smart Environment

1.7.3 รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0

การพัฒนาระบบราชการ 4.0 มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ระบบราชการสามารถเป็นที่พึ่ง น่าเชื่อถือ และไว้วางใจได้ของประชาชน โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐในระดับกรม จังหวัด และองค์การมหาชน ยกระดับและพัฒนาองค์การไปสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน รวมทั้งมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยนำระบบดิจิทัล นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ มาสนับสนุนการดำเนินการเพื่อเป้าหมายในการส่งมอบคุณค่าที่ดีแก่ประชาชน ในปี 2565 มีส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 จนได้รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 จำนวน 27 หน่วยงาน แบ่งเป็น ระดับพัฒนาจนเกิดผล จำนวน 1 หน่วยงาน ได้แก่ กรมสรรพากร และระดับก้าวหน้า จำนวน 26 หน่วย รวมทั้งมีหน่วยงานที่ได้รับการรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ระดับพื้นฐาน จำนวน 9 หน่วยงาน ซึ่งผลของการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 สร้างการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการ ดังนี้

1) ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการทำงานเชิงรุก แก้ไขปัญหา และพัฒนาบริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกัน เช่น

- **กระทรวงยุติธรรม** ดำเนินการยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน “Justice Care” เพิ่มศักยภาพการให้ความช่วยเหลือ โดยใช้หลักการบริหารงานสำนักงานยุติธรรมจังหวัดแบบ Matrix จัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน เชื่อมโยงข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลร่วมกับส่วนราชการในสังกัดและหน่วยงานภายนอกด้วยระบบ MOJ Service Center (MSC) และ MOJ Cloud Computing รวมทั้งเชื่อมต่องานบริการของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม บนระบบ Citizen Portal (Application ทางรัฐ)
- **กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน** ออกแบบวิธีการและช่องทางต่าง ๆ ของกลุ่มเครือข่ายแรงงาน นำผลรับฟังความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดในการวางแผนยุทธศาสตร์การให้บริการ ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และสร้างนวัตกรรมการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน
- **กรมสรรพากร** พัฒนาระบบการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่นักท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชัน “Thailand VRT” ด้วย Blockchain แบบ Digital เต็มรูปแบบที่แรก

ของโลก โดยนักท่องเที่ยวสามารถตรวจสอบข้อมูลการได้รับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มผ่าน Mobile Application ได้แบบเรียลไทม์

2) ภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน มีการเปิดข้อมูลให้ภาคส่วนอื่นใช้ประโยชน์ บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน และทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ เช่น

- **กรมพัฒนาที่ดิน** มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านดินภายในและระหว่างประเทศ เช่น การจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (Center of Excellence for Soil Research in Asia: CESRA) เครือข่ายหมอดินอาสา เครือข่ายกลุ่มเกษตรอินทรีย์ PGS จังหวัดสระบุรี ร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐในโครงการ Young Talent Saraburi
- **สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข** เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการในทุกขั้นตอนด้านการจัดการสุขภาพในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยมีเครือข่าย อสม. และจิตอาสาเป็นตัวกลางการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่และชาวบ้านในการกระจายข่าว ให้ความรู้ ให้บริการและดูแลสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของประชาชน

• **กรมศุลกากร** เชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศในการจัดเตรียมเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพียงหนึ่งชุดส่งเข้าสู่ระบบ NSW และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาคอาเซียน

3) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย มีการพัฒนาการทำงานด้วยการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ และพัฒนานวัตกรรม เช่น

• **กรมสุขภาพจิต** มีการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่โดยใช้ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center) พัฒนาระบบการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลบริการสุขภาพจิตที่มีคุณภาพและระบบคัดกรองกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต (Mental Health Check In) เพื่อใช้กำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานสุขภาพจิต รวมถึงวิเคราะห์ คาดการณ์ ความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รองรับการเปลี่ยนแปลง เกิดการทำงานแบบคล่องตัว และการทำงานแบบเชิงรุก

• **กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ** มีการติดตามตัวชี้วัดการดำเนินการตัวชี้วัด (KPI) อย่างเป็นระบบ และมีการใช้ระบบเทคโนโลยีในการประมวลผลและแสดงผล Dashboard เพื่อติดตามตัวชี้วัดต่าง ๆ รวมทั้งมีระบบ Warning System ในการกำกับตัวชี้วัด

• **กรมพัฒนาที่ดิน** ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ เช่น เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (GIS), Agri-Map, LDD On Farm, LDD Zoning

ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 ได้แก่

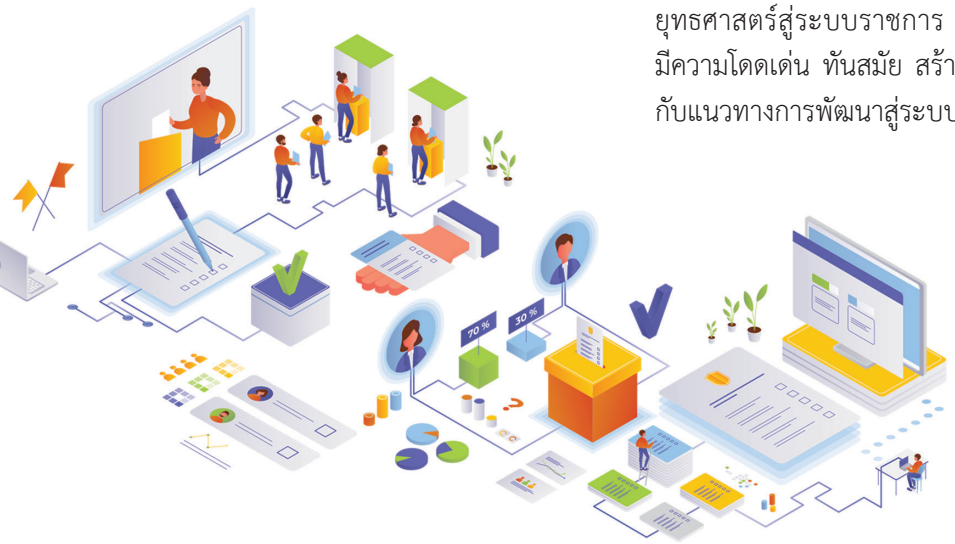
(1) การขับเคลื่อนองค์การโดยผู้บริหารและมีแผนการดำเนินการชัดเจน พร้อมพัฒนาศักยภาพให้แก่บุคลากร

(2) การพัฒนาบุคลากรให้รองรับการเป็นระบบราชการ 4.0

(3) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล มาปรับปรุงกระบวนการทำงาน/งานบริการ

(4) การบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายระหว่างภาครัฐภาคประชาสังคม ชุมชน ภาคเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

(5) การจัดทำนโยบาย การกำหนดยุทธศาสตร์สู่ระบบราชการ 4.0 โดยมีผลงานมีความโดดเด่น ทันสมัย สร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0



1.8 การสร้างการรับรู้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

สำนักงาน ก.พ.ร. มีการสื่อสารสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนและหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางที่หลากหลายและเข้าถึงได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนในการบริหารงานภาครัฐอย่างมีธรรมาภิบาล โดยเผยแพร่ผลการพัฒนาระบบราชการที่ยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และการเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารงานภาครัฐในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก พอดแคสต์ e-Book เป็นต้น โดยเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ที่มีชื่อเสียง และผู้ทรงอิทธิพล (Influencer) เว็บไซต์ข่าวประชาสัมพันธ์ที่มีนักข่าวจากหลายสำนักเป็นสมาชิก และช่องทางของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อให้เกิดการรับรู้ของประชาชนเป็นวงกว้าง มีผู้รับชมและเข้าถึงสื่อสร้างการรับรู้ฯ กว่า 305,130 ครั้ง อีกทั้ง สำนักงาน ก.พ.ร. ยังได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้รับชมมาพัฒนางานสร้างการรับรู้ รวมถึงพัฒนาระบบราชการในด้านต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในปี 2565 เป็นช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนการปฏิรูปประเทศที่ได้สิ้นสุดลง โดยเฉพาะด้านการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเป้าหมายที่สำคัญหนึ่งใน 13 ด้าน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้เร่งพัฒนาการทำงานให้ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น จากผลการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รวบรวมความก้าวหน้าและผลดำเนินการตามกรอบการปฏิรูปที่สำคัญไว้ในรูปแบบ e-Book ของสำนักงาน ก.พ.ร. (www.opdc.go.th) และเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ รวมถึงจัดส่งไปยังคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) และอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวง กรม จังหวัด และองค์การมหาชน ผ่านหนังสือขอบคุณความร่วมมือในการพัฒนาระบบราชการ และยังได้จัดทำสรุปผลการพัฒนาระบบราชการ (One Page Performance) ของหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว เพื่อร่วมยินดีกับผลสำเร็จของหน่วยงานที่ได้ร่วมกันปฏิรูประบบราชการ



ยุทธศาสตร์ที่ 2

การปรับบทบาทภารกิจ โครงสร้าง หน่วยงานภาครัฐ ให้ทันสมัยยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง



2.1 การทบทวนบทบาทภารกิจ ยุบเลิกภารกิจ/ถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่น

ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐปรับบทบาทภารกิจและขนาดภาครัฐให้เหมาะสม (Rightsizing) ต่อการพัฒนาประเทศ สำนักงาน ก.พ.ร. มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐเร่งปรับระบบหรือวิธีการทำงาน ยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น และถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ เพื่อปรับบทบาทภารกิจและขนาดภาครัฐให้เหมาะสม (Rightsizing) ต่อการพัฒนาประเทศ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย สะดวก ทั่วถึงยิ่งขึ้นโดยได้ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการนำร่องถ่ายโอนงานภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน (Sandbox) ตามข้อเสนอของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 8 งาน จำแนกเป็นงานที่มีโอกาสนำไปสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ จำนวน 6 งาน งานที่มีความท้าทายในการขับเคลื่อน จำนวน 2 งาน รวมทั้งนำเสนอแนวทางดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2565 เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และจากการนำร่องถ่ายโอนงานภาครัฐข้างต้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้สรุปและถอดบทเรียนจากการนำร่องเพื่อจัดทำแนวทางและวิธีการถ่ายโอนงานภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน สำหรับขยายผลการถ่ายโอนงานภาครัฐและขยายความร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคส่วนอื่นในการบริการสาธารณะ (Collaborative Governance) ต่อไป

ตัวอย่างผลการขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานภาครัฐในรูปแบบสัญญา หรือใบอนุญาตมอบภาคเอกชนดำเนินการแทนรัฐที่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เช่น

- **งานตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ** ซึ่งกรมเจ้าท่าได้มอบอำนาจให้แก่องค์กรเอกชนที่ได้รับการยอมรับ (RecognizedOrganization: RO) ดำเนินการการตรวจเรือแทนกรม ทั้งนี้ จากการนำร่องดังกล่าวส่งผลให้กรมขยายขอบเขตการถ่ายโอนงานเพิ่มขึ้น โดยผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถาบันการตรวจเรือสามารถดำเนินการตรวจเรือลำเลียงแทนกรม (ตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือ สำหรับเรือลำเลียง ประกาศ ณ วันที่ 27 เมษายน 2565)

- **งานตรวจสถานประกอบการให้ปฏิบัติตามมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการพลังงานในอาคารควบคุม** ซึ่งกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ถ่ายโอนให้ภาคเอกชนผู้ได้รับใบอนุญาตตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงานแทนได้ครบทุกขนาดอาคาร ขณะที่ทั้งสองส่วนราชการได้พัฒนาบทบาทเป็น Smart Regulator ควบคู่กัน

ตัวอย่างผลการขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ เช่น

- **งานขึ้นทะเบียนรายชื่อผู้ประกอบการและขอรับรองรายการสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย (MiT)** ซึ่งกรมบัญชีกลางได้ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจัดทำระบบขึ้นทะเบียนรายชื่อผู้ประกอบการภาคเอกชนที่จะขอรับรองรายการสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย (MiT)

ในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จะนำผลที่ได้จากการถอดบทเรียนความสำเร็จของการถ่ายโอนงานฯ ใน 6 งาน Sandbox ไปขยายผลในงานของส่วนราชการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น งานตรวจสอบและรับรองงานออกใบรับรอง งานทดสอบมาตรฐาน และงานขึ้นทะเบียน โดยคัดเลือกงาน High Value High Impact ต่อประชาชนและภาคเอกชน หรือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นงานที่มีความพร้อมเหมาะสมต่อการถ่ายโอนงาน และจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการขยายผลการถ่ายโอนงานในลักษณะ Quick Win ผ่านห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab) โครงการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบการปรับบทบาทภารกิจภาครัฐ ที่ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาร่วมจัดบริการสาธารณะและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึงและสะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้งขยายผลในการถ่ายโอนงานภาครัฐอื่น ๆ ที่ส่วนราชการและภาคเอกชนมีความพร้อมรับถ่ายโอนงานเพิ่มเติมในอนาคตต่อไป



ภาพที่ 15 การนำร่องถ่ายโอนงานภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน

2.2 การพัฒนาแนวทางการจัดโครงสร้างและมีรูปแบบที่หลากหลาย

2.2.1 การมอบอำนาจการจัดโครงสร้างส่วนราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาแนวทางการจัดโครงสร้างและรูปแบบส่วนราชการที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการจัดโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการประชาชน และภารกิจสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ตลอดจนบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกและแนวโน้มที่สำคัญในอนาคต โดยส่วนราชการอาจยุบเลิกภารกิจที่ไม่มีความจำเป็น หรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิมโดยปรับระบบการทำงานหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และนำโครงสร้างและอัตรากำลังที่ปรับลดได้มาจัดตั้งหน่วยงานรองรับภารกิจใหม่ (Rearrange) โดยไม่เพิ่มจำนวนกองและบุคลากร

ในปี 2565 มีส่วนราชการที่ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างตามแนวทางการมอบอำนาจ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยการปรับปรุงบทบาท ภารกิจเพื่อการพัฒนาระบบการบริหารราชการของหน่วยงานให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน และภารกิจสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ปรับปรุงแนวทางการมอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการภายในกรม เพื่อให้ส่วนราชการมีความยืดหยุ่นคล่องตัวในการแบ่งส่วนราชการเพิ่มมากขึ้น โดยการปรับปรุงเงื่อนไขหลักการมอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการให้ครอบคลุมทั้งการนำภารกิจหลักหรือภารกิจสนับสนุน หรือหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งในภูมิภาคมายุบเลิกหรือยุบรวมเพื่อจัดตั้งกองใหม่ในส่วนกลางได้ รวมถึงกำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565

2.2.2 การจัดทำแนวทางการจัดโครงสร้างส่วนราชการที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และการทดลองนำร่อง

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำแนวทางและมีการทดลองนำร่องเพื่อจัดโครงสร้างและระบบการบริหารราชการของส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการระบบงาน เงิน คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประโยชน์สูงสุดของประเทศ โดยในปี 2565 ได้ศึกษาแนวทางการสร้างความยืดหยุ่น คล่องตัว ในการจัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐ และกำหนดรูปแบบแนวทางการจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อสร้างความยืดหยุ่นคล่องตัวใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1) **รูปแบบที่ 1** การมอบอำนาจการจัดโครงสร้างแบบ Rearrange โดยกำกับผ่านการติดตามประเมินผลการปรับปรุงโครงสร้าง (Post Audit)

2) **รูปแบบที่ 2** การจัดโครงสร้างเพื่อความยืดหยุ่น คล่องตัว โดยการผ่อนคลายกฎระเบียบเพื่อการพัฒนานวัตกรรม (OD Regulatory Sandbox)

3) **รูปแบบที่ 3** การจัดโครงสร้างแบบยืดหยุ่น คล่องตัว ภายใต้วงเงินงบประมาณรวมด้านบุคลากรขององค์กร (block grants) โดยการนำร่องการศึกษา OD Regulatory Sandbox ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการปรับรูปแบบการเขียนกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้ส่วนราชการมีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการบริหารราชการภายในกรมเพิ่มมากขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 ซึ่งในปี 2565 ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่นใน 2 ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

การดำเนินการในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จะนำรูปแบบที่ 2 OD Regulatory Sandbox ไปทดลองปฏิบัติกับส่วนราชการนำร่อง รวมถึงจะสรุปผลและถอดบทเรียนการดำเนินการเพื่อนำไปขยายผลกับส่วนราชการอื่น ๆ ต่อไป

2.2.3 กลไกส่งเสริมนวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Regulatory Sandbox)

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการพัฒนาและทดสอบนวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2565 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม 2565 เป็นต้นมาได้เปิดให้ส่วนราชการสามารถพัฒนาและทดสอบนวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่แตกต่างจากวิธีปฏิบัติเดิม อันจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยเหมาะสมกับภารกิจของ ส่วนราชการแต่ละแห่งที่แตกต่างกัน



2.3 ระบบประเมินความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการจัดส่วนราชการและองค์การมหาชน

2.3.1 การพัฒนา (ร่าง) กรอบการประเมินความคุ้มค่าการจัดโครงสร้างส่วนราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ เกิดผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าจากการจัดส่วนราชการ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 มีมติเห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรมตามที่ ก.พ.ร. เสนอ ซึ่งได้กำหนดหลักการสำคัญเพิ่มเติมให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งใหม่ภายในกรอบระยะเวลา 1 - 5 ปี

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการศึกษาและจัดทำ (ร่าง) กรอบการประเมินความจำเป็นและความคุ้มค่าการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และได้รับฟังความคิดเห็นจาก 22 ส่วนราชการ ครอบคลุมหน่วยงานที่มีภารกิจในด้านเสนอแนะนโยบายหรือบริหารนโยบาย (Policy Advisor) ด้านกำกับดูแล (Regulator) ด้านส่งเสริมสนับสนุน (Facilitator) และด้านปฏิบัติการ (Operator) ที่ได้มีการจัดตั้งส่วนราชการเพิ่มใหม่ในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา ทั้งในรูปแบบของส่วนราชการระดับกองหรือเทียบเท่าที่เป็นราชการบริหารส่วนกลางหรือที่ตั้งในภูมิภาค ส่วนราชการที่เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (ร่าง) กรอบการประเมินฯ ให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมต่อการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความจำเป็นและความคุ้มค่าการปรับบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในลักษณะการพัฒนาองค์กร (Organization Development) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในระยะต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะเชื่อมโยงการประเมินความจำเป็นและความคุ้มค่าการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการกับระบบวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Public Sector Structure Analysis System: PAS) ซึ่งเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับอำนวยความสะดวกให้ส่วนราชการสามารถประเมินความเหมาะสมในการจัดโครงสร้างส่วนราชการได้เอง โดยสามารถจัดตั้ง ยุบเลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างส่วนราชการตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอนาคต รวมทั้งมีระบบประเมินความคุ้มค่าและประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดตั้งส่วนราชการที่สามารถประเมินผลการดำเนินงานที่สะท้อนความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าในการดำเนินงานต่อไป

2.3.2 การประเมินความคุ้มค่าองค์การมหาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินความคุ้มค่าขององค์การมหาชน โดยแบ่งออกเป็น การประเมินความคุ้มค่าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน และการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน

1) การประเมินความคุ้มค่าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน ได้มีการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2565 รับทราบรายงานการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ตามที่คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) เสนอ ทั้งนี้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... และหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะรัฐมนตรีให้นำรายงานการประเมินความคุ้มค่า บทเรียน ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัด รวมทั้งข้อสังเกตของ กพม. ไปประกอบการพิจารณาด้วย

2) การประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการนำร่องประเมินความคุ้มค่าขององค์การมหาชน เพื่อให้องค์การมหาชนมีแนวทางการประเมินความคุ้มค่าการดำเนินงานที่สะท้อนความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าในการดำเนินงานได้เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยในปี 2565 องค์การมหาชนจำนวน 10 แห่ง ได้นำร่องทดสอบกรอบการประเมินความคุ้มค่าองค์การมหาชน (CPER) 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้ง (Coherence) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) กลไกสำคัญในระบบนิเวศ (Ecosystem) และความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Resilience and Agility) ดังนี้

(1) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(2) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(3) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)

(4) สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(5) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(6) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

(7) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

(8) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

(9) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

(10) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)



ภาพที่ 16 กรอบการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน

ผลการประเมินพบว่า องค์การมหาชนทุกแห่งผ่านการประเมิน โดยมีคะแนนมากกว่า 4 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5) คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.5052 คะแนน องค์ประกอบที่ 1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้ง (Coherence) มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (4.8500 คะแนน) และองค์ประกอบที่ 4 ความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Resilience And Agility) มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.6700 คะแนน) ซึ่งสะท้อนว่าองค์การมหาชนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้นได้เป็นอย่างดี แต่ต้องให้ความสำคัญเพิ่มเติมกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชนตามกรอบ CPER ดังกล่าว และคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่11 ตุลาคม 2565 เห็นชอบหลักการให้องค์การมหาชนประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 3 ปี โดยในปี 2566 เป็นการเริ่มดำเนินการประเมินระยะที่ 1 โดยองค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 36 แห่ง เริ่มจัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) และการวิเคราะห์บทบาทขององค์การมหาชนในระบบนิเวศ (Ecosystem) เพื่อประกอบการประเมินความคุ้มค่าฯ ต่อไป

2.4 การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่

2.4.1 จังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง (High Performance Provinces – HPP)

สำนักงาน ก.พ.ร. และกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันขับเคลื่อนการสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ ด้วยกลไกการทำงานที่ยืดหยุ่น คล่องตัว ผ่านการสานพลัง (Collaboration) ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น เอกชน และประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ผ่านการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) โดยในปี 2565 มีการดำเนินการดังนี้

1) การพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัด ที่มีความคล่องตัวในระบบงาน ระบบแผน ระบบงบประมาณ และระบบบริหารงานบุคคลให้มีการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูงตามประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) ใน 4 มิติสำคัญ ได้แก่ (1) การขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน และการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม (3) การจัดการสิ่งแวดล้อม และ (4) การพัฒนาการบริการประชาชน/การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการขับเคลื่อนผ่านรูปแบบ/กลไกของการพัฒนาใน 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนางาน (Digital Government) (2) การพัฒนานวัตกรรมของภาครัฐ (Public Innovation) (3) การส่งเสริมและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานไปสู่การเป็นราชการระบบเปิด (Open Government) และ (4) การพัฒนาสู่การบริการภาครัฐที่เป็นเลิศ (Public Service for Excellence)

2) การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของจังหวัด ในปี 2565 มีจังหวัดเข้าร่วมการขับเคลื่อนจำนวนทั้งสิ้น 76 จังหวัด ใน 100 ประเด็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถจำแนกประเด็นขับเคลื่อนรายมิติ ดังนี้

- การขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน และการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จำนวน 43 ประเด็น
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม จำนวน 28 ประเด็น
- การจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน 21 ประเด็น
- การพัฒนาการบริการประชาชน/การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 8 ประเด็น

ทั้งนี้ ผลจากการขับเคลื่อนฯ ของจังหวัด จะนำไปสู่การศึกษาและถอดรูปแบบวิธี/กลไกการปฏิบัติที่ดี เพื่อนำไปสู่การเผยแพร่และขยายผลการขับเคลื่อนในพื้นที่อื่นต่อไป

2.4.2 การปลดล็อคข้อจำกัดและอุปสรรคในการบริหารงานของจังหวัด

การปลดล็อกข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ทั้งระบบงาน การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยส่งเสริม และผลักดันให้จังหวัดเกิดการบริหารราชการที่มีความคล่องตัว



ภาพที่ 17 การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของจังหวัดด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการรวบรวมข้อจำกัดของการบริหารราชการในพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 75 ประเด็น โดยมีแนวทางในการดำเนินการและสามารถดำเนินการแก้ไขปลดล็อกข้อจำกัดในการบริหารงานของจังหวัด จำนวน 39 ประเด็น ดังนี้

(1) สามารถแก้ไขด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 จำนวน 10 ประเด็น

(2) สามารถแก้ไขได้ด้วยมติของคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ประเด็น

(3) สามารถแก้ไขได้ด้วยการดำเนินการของจังหวัด เนื่องด้วยอยู่ภายใต้อำนาจของจังหวัด จำนวน 6 ประเด็น

(4) สามารถแก้ไขได้ด้วยการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 ประเด็น

(5) กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ให้คำปรึกษาและแจ้งแนวทางการดำเนินการให้แก่จังหวัด จำนวน 13 ประเด็น

โดยในปี 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการปลดล็อกข้อจำกัดของการบริหารราชการในพื้นที่ จำนวน 35 ประเด็น เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานต่อไป

2.4.3 การขับเคลื่อนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างกฎหมายการบริหารงานเชิงพื้นที่ฉบับใหม่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2563 อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. .... และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2565 เป็นต้นไป สาระสำคัญคือ รวมการบริหารงานจังหวัดกลุ่มจังหวัด และภาคเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการอย่างแท้จริง และให้มีความเป็นเอกภาพสอดรับกันของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2560 โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) เป็นองค์กรหลักแต่เพียงองค์กรเดียว และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับผิดชอบงานเลขานุการแทนสำนักงาน ก.พ.ร.

ภายใต้พระราชกฤษฎีกานี้ ได้กำหนดกลไกสำคัญคือ ก.น.บ. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โครงการสำคัญและงบประมาณของส่วนราชการที่จะดำเนินการตามเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และการบริหารงบประมาณจังหวัด กลุ่มจังหวัด ต่อไป

ทั้งนี้ การปรับปรุงระบบบริหารงานเชิงพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการการจัดทำงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพ

และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่ และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

2.4.4 แนวทางเสริมสร้างศักยภาพการคลังท้องถิ่น (แบบประเมินสุขภาพการคลังท้องถิ่น)

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมการสร้างศักยภาพของท้องถิ่นในด้านการคลัง โดยจัดทำ “แนวทางเสริมสร้างศักยภาพการคลังท้องถิ่น (แบบประเมินสุขภาพการคลังท้องถิ่น)” เพื่อเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ประเมินสถานะด้านการคลังและงบประมาณ และได้รับการดูแลทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติจากคณะผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) จนมีความเข้มแข็ง สามารถให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565 มีมติรับทราบและมอบหมายให้กระทรวง การคลัง โดย คบจ. เป็นผู้รับผิดชอบนำแนวทางเสริมสร้างศักยภาพการคลังท้องถิ่นไปดำเนินการต่อไป



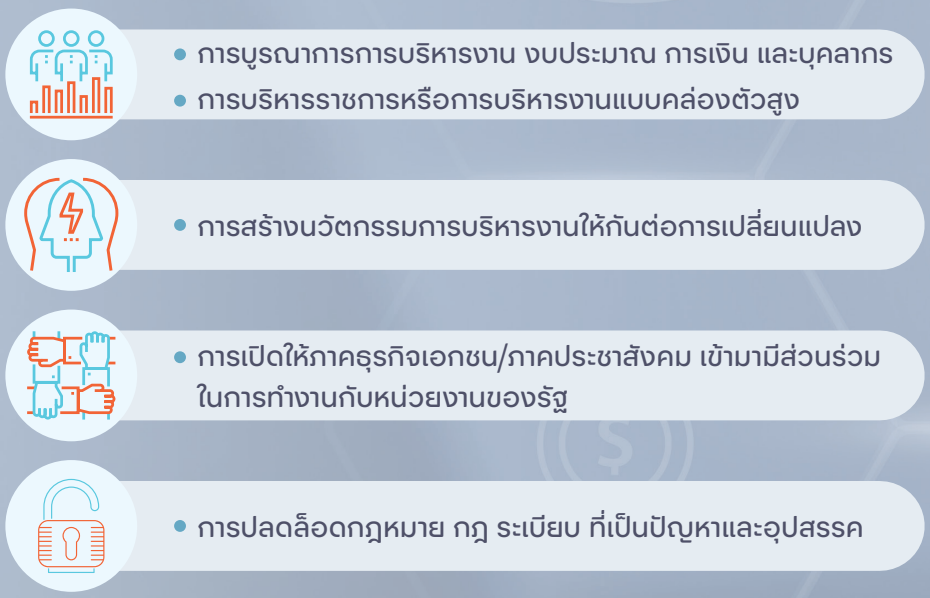
ภาพที่ 18 ตัวชี้วัดตามแบบประเมินสุขภาพการคลังท้องถิ่น

2.5 การทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดตั้งและปรับเปลี่ยนรูปแบบหน่วยงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น

ร่าง พ.ร.บ. ยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. ....

สำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. .... โดยมีแนวคิดสนับสนุนการจัดโครงสร้างของส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันต่อสถานการณ์ และมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมและภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันกับภาครัฐอย่างแท้จริง

หลักการของ (ร่าง) พระราชบัญญัติ ยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. ....



ภาพที่ 19 หลักการของร่างพระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. ....



ยุทธศาสตร์ที่ 3

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ



3.1 การพัฒนาการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) โดยการพัฒนาฐานข้อมูลและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

3.1.1 การพัฒนาระบบข้อมูลภาครัฐให้เป็นดิจิทัล (Digitize Data) เพื่อนำไปสู่การเป็นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ และ สพร. ขับเคลื่อนการพัฒนาภาครัฐไทยให้เป็นรัฐบาลเปิด (Open Government) โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ และให้มีการจัดทำบัญชีข้อมูลเปิดในหน่วยงานภาครัฐ (ส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน) เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ผลักดันให้ส่วนราชการและองค์การมหาชน ดำเนินการจัดทำระบบบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน (Agency Data Catalog) เพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ผ่านกลไกตัวชี้วัด “การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)” ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2564 โดยมีการดำเนินงานใน 62 ส่วนราชการ และ 37 องค์การมหาชน โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยชุดข้อมูลที่สามารถไปใช้ประโยชน์ต่อได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการวิเคราะห์และการตัดสินใจเชิงนโยบาย และการปรับปรุงบริการ e-Service ของหน่วยงาน ทั้งนี้ ในส่วนการดำเนินงานของจังหวัด ได้ผลักดันผ่านตัวชี้วัด “การพัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นดิจิทัล (Digitized Data) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)” ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินการ โดยมีจังหวัดเลือกดำเนินการตามตัวชี้วัดนี้ จำนวน 59 จังหวัด เพื่อเปิดเผยชุดข้อมูลที่ใช้ภายในหน่วยงาน และข้อมูลที่จะเผยแพร่สู่สาธารณะ

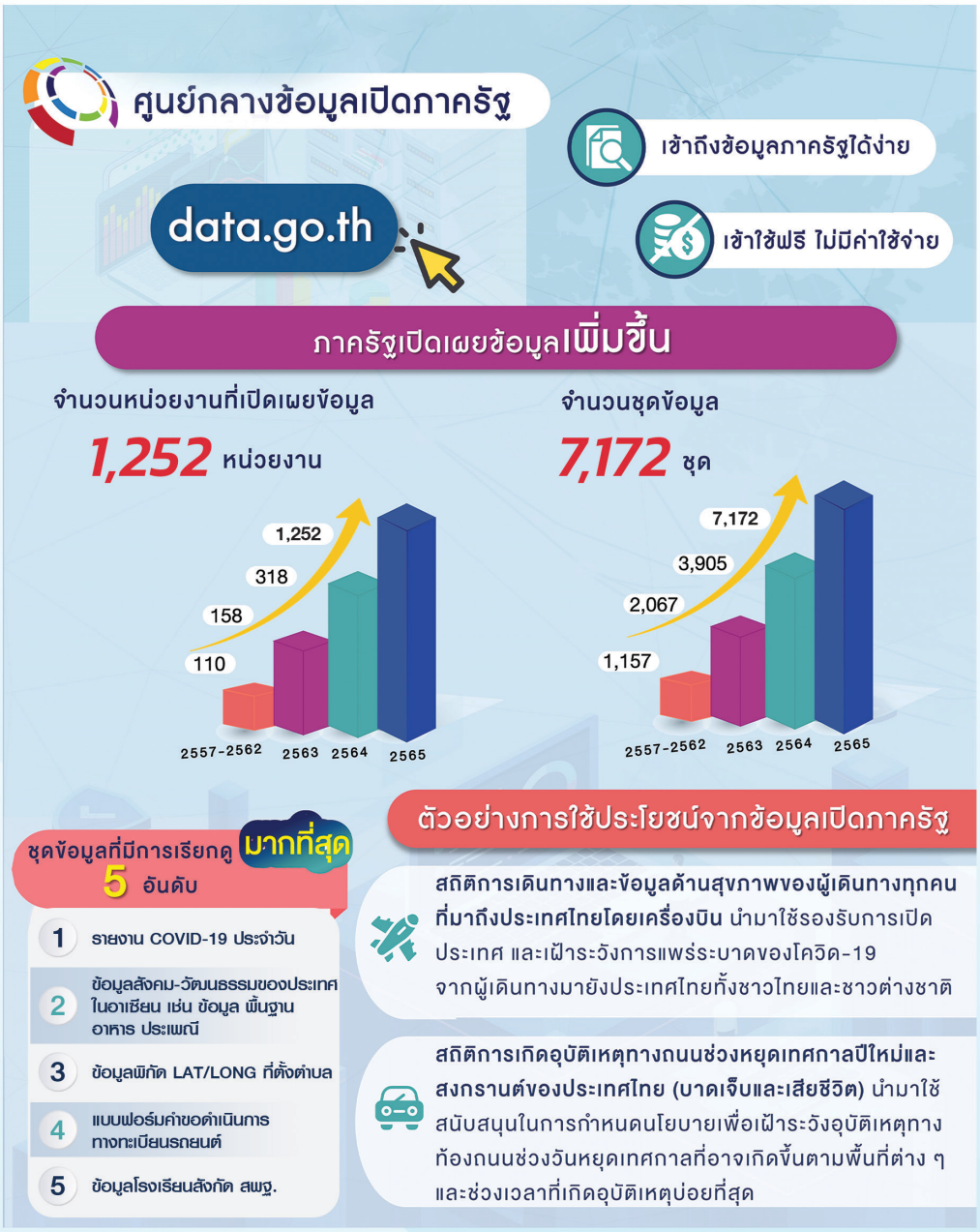
ปัจจุบันมีชุดข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐบนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐจำนวนทั้งสิ้น 10,402 ชุดข้อมูล (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)

3.1.2 ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange: GDX)

ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange: GDX) เป็นแพลตฟอร์มกลางในการรับส่งข้อมูลสำหรับให้บริการประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลนิติบุคคล และเอกสารการอนุมัติอนุญาตต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนให้ไม่ต้องยื่นเอกสารที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว ปัจจุบันมีข้อมูลที่สามารถแลกเปลี่ยนได้แล้ว 55 ข้อมูล จาก 11 หน่วยงาน (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)

3.1.3 ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data)

data.go.th เป็นศูนย์กลางการเข้าถึงข้อมูลเปิดของภาครัฐที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา มีชุดข้อมูลภาครัฐที่หลากหลาย จำแนกตามองค์กรและกลุ่มชุดข้อมูล เผยแพร่ข้อมูลทั้งในรูปแบบที่เข้าใจง่ายโดยแสดงข้อมูลด้วยภาพ และในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเทคนิคได้ ปัจจุบันมีชุดข้อมูลที่เผยแพร่แล้วจำนวน 7,712 ชุดข้อมูล จาก 1,252 หน่วยงาน มีผู้ใช้สะสม 3,075,242 คน เข้าใช้งานรวม 11,763,520 ครั้ง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)



ภาพที่ 20 การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

3.2 การพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ

3.2.1 การจัดทำแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 มาตรา 6 และมาตรา 19 บัญญัติให้สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สพธอ. และ สพร. กำหนดให้มีวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงมาตรฐานที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้และปฏิบัติให้สอดคล้องกันและเชื่อมโยงถึงกันได้ โดยจะจัดแบ่งวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นระยะเริ่มต้นและระยะต่อไป ทำให้จำเป็นต้องพัฒนาแนวปฏิบัติพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำกระบวนการและการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐให้ครอบคลุมและเป็นไปตามกฎหมาย สพร. จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐภายใต้ (ร่าง) มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย 8 กระบวนการ ได้แก่ (1) การสืบค้นข้อมูล (2) การพิสูจน์และยืนยันตัวตน (3) การจัดทำแบบคำขอและยื่นคำขอ (4) ตรวจสอบและพิจารณาคำขอ (5) การอนุมัติ (6) การชำระค่าธรรมเนียม (7) การออกใบอนุญาตและเอกสารอื่น และ (8) การจัดส่งใบอนุญาตและเอกสารอื่น โดยมีแนวปฏิบัติให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการได้ตามความพร้อมทางดิจิทัลของแต่ละหน่วยงาน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับเริ่มต้น (Initial) ระดับมาตรฐาน (Standard) และระดับสูง (Advance) พร้อมกับเสนอทางเลือกและวิธีการ ซึ่งมีข้อดี ข้อจำกัด และเป้าหมายแตกต่างกัน ทั้งนี้ แนวปฏิบัติฯ นี้เป็นเพียงแนวปฏิบัติโดยทั่วไป ไม่สามารถครอบคลุมประเด็นทางกฎหมาย หรือปัจจัยแวดล้อมอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ดังนั้น ควรมีการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการตามรายละเอียดของแนวปฏิบัติฉบับนี้



3.2.2 การขยายผลนวัตกรรมการทำงานใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการและการให้บริการภาครัฐ การใช้เครื่องมือสะกิด (Nudge)

1) การใช้เครื่องมือสะกิด (Nudge) ซึ่งมีการทดลองนำเครื่องมือสะกิดมาใช้กับภารกิจการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรเพื่อแจ้งเตือนให้ผู้มีรายได้ทั้งในและนอกระบบภาษียื่นแบบภาษีในกำหนดเวลา โดยในปี 2565 คณะทำงานได้ทดลองส่งจดหมายแจ้งเตือนการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบครึ่งปี (ภ.ง.ด. 94) และการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี (ภ.ง.ด.90) โดยผลการทดลองพบว่าการแจ้งเตือนมีส่วนช่วยเพิ่มอัตราการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 และ 94 ภายในกำหนดได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มนอกระบบที่ไม่เคยยื่นแบบมีการยื่นแบบเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.8 รวมภาษีที่เก็บเพิ่มได้จากกลุ่มทดลองที่ไม่เคยยื่นแบบจำนวน 15.9 ล้านบาท โดยข้อความแจ้งเตือนที่ได้ผลดีที่สุดมีลักษณะป้องปรามได้แก่ ข้อความที่เน้นบทลงโทษและข้อความที่แจ้งว่ากรมสรรพากรตรวจพบแหล่งรายได้ที่ต้องชำระภาษี

2) การนำต้นแบบการคิดเชิงออกแบบบริการออกใบอนุญาตใบเดียวสำหรับเริ่มต้นธุรกิจร้านอาหาร (Super License) ไปทดลองที่สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพฯ โดยสร้างต้นแบบบริการ One Stop Service (OSS) ในลักษณะ “Service blueprint” ซึ่งมีการจำกัดขอบเขตเฉพาะส่วนงานที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขต ประกอบด้วยใบอนุญาตจำนวน 9 รายการ จากทั้งหมด 15 รายการ รวมถึงมีการทบทวนแก้ไขกฎระเบียบบางประการที่จะเอื้อต่อการทำงานตามต้นแบบ OSS ดังกล่าว

ทั้งนี้ ต้นแบบบริการ OSS จะให้ประสบการณ์การบริการเสมือนการขอใบอนุญาตเพียงใบเดียว โดยสำนักงานเขตต้องปรับระบบการทำงานภายในสำนักงานเขตและการให้บริการกับผู้ประกอบการ 2 ประการ ได้แก่ (1) การปรับระบบการทำงานภายในเป็น “จุดบริการใบอนุญาตเดียว” (Single-Point Service) โดยเชื่อมโยงข้อมูลภายในหน่วยงานและลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็น และ (2) การให้บริการที่ง่ายและสะดวกแก่ผู้ประกอบการในกระบวนการขอใบอนุญาต เช่น การสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ



แพลตฟอร์มบริจาคออนไลน์ ของ พม.

4C ใช้แนวคิด 4C ในการพัฒนาเป็นแพลตฟอร์มบริจาคเงิน สิ่งของ อาสาสมัคร ข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานรับบริจาค ในสังกัด พม. 88 หน่วยงาน ที่สะดวกเป็นระบบ น่าเชื่อถือ ติดตาม และตรวจสอบได้ ตรงความต้องการ ทั้งผู้ให้และผู้รับ



ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ความโปร่งใส
- เพิ่มยอดผู้บริจาค
- ประสิทธิภาพจัดสรรเงินและของบริจาค
- สร้างเครือข่ายช่วยเหลือสังคม





ผู้ให้



ติดตามสถานะของเงิน-สิ่งของ
บริจาคตนเองดูความก้าวหน้า
การรับบริจาคของหน่วยงาน
ยื่นประสงค์ขอบริจาคสิ่งของ

ผู้รับ



แสดง Stock และความต้องการ รับบริจาค
แสดงประวัติการบริจาค ของหน่วยรับบริจาค
แสดงยอดรับบริจาค
ในภาพรวมของแต่ละหน่วยงาน

แผนขับเคลื่อน

ต้นแบบนวัตกรรมระบบงานบริจาคออนไลน์ไปสู่การปฏิบัติ



ระยะที่ 1

แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบแอปพลิเคชันการบริจาค (ปัจจุบัน-พ.ศ.2566)

- ด้านงานพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล และแอปพลิเคชัน
- ด้านการประสานงานภาคีเครือข่าย
- ด้านกฎหมาย
- ด้านการจัดเตรียมบุคลากร

ระยะที่ 2

แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบแอปพลิเคชันการบริจาค ในอนาคต

- ด้านงานพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล และแอปพลิเคชัน
- ด้านการประสานงานภาคีเครือข่าย
- ด้านกฎหมาย

ภาพที่ 21 ต้นแบบนวัตกรรมระบบบริจาคออนไลน์

3) การใช้การมีส่วนร่วมของประชาชนเชิงรุก (Active Citizen) ในการพัฒนาระบบบริจาคออนไลน์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมระบบบริจาคออนไลน์ที่ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเปิดโอกาสให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแพลตฟอร์มบริจาคออนไลน์ของ พม. ให้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นการต่อยอดหลักการ “4C” ที่ได้จากต้นแบบนวัตกรรม Citizen Member ซึ่งพัฒนาขึ้นภายใต้โครงการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ ในปี 2564 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเชิงรุก (Active Citizen) มาเป็นกรอบในการพัฒนาระบบบริจาคออนไลน์ให้มีระบบฐานข้อมูลธุรกรรมการบริจาคที่บูรณาการระหว่าง พม. และหน่วยรับบริจาคในสังกัด พม. รวมถึงมีการให้บริการงานบริจาคที่ครบวงจร (end-to-end) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบริจาคให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตรงตามความต้องการในการบริจาคของประชาชน ทั้งนี้ พม. ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของต้นแบบนวัตกรรมระบบบริจาคออนไลน์ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อพัฒนาระบบบริจาคออนไลน์ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมตามต้นแบบนวัตกรรมแล้ว

3.2.3 แนวทางปฏิบัติราชการนอกสถานที่ตั้ง (Work from Anywhere)

ในการประชุมเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ “แนวทางการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่” พร้อมคู่มือตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐพิจารณานำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามความเหมาะสม โดยมีแนวทางดำเนินการให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดรูปแบบการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ โดยพิจารณาการดำเนินการประกอบกับปรับรูปแบบและขั้นตอนวิธีการในการให้บริการประชาชนที่ทันสมัย การพิจารณาลักษณะงานและภารกิจของหน่วยงาน และการพิจารณาใช้เทคโนโลยีที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ หน่วยงานยังควรต้องพิจารณารูปแบบและวิธีการบริหารงานภายในหน่วยงาน ได้แก่ การบริหารแผนงาน การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว



3.3 การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานและพัฒนาทักษะที่จำเป็นแก่บุคลากร

3.3.1 การพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.)

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการในโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นข้าราชการที่มีขีดสมรรถนะสูงในหน่วยงานภาครัฐ โดยในปี 2565 มีภาพรวมการดำเนินงาน ดังนี้

1) การพัฒนา นปร. มี นปร. รุ่นที่ 14 จำนวน 39 คน จบโครงการและอยู่ระหว่างการจัดสรรไปปฏิบัติราชการยังหน่วยงานสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 12 กระทรวง 28 หน่วยงาน อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น โดย นปร. ได้เข้าไปปฏิบัติราชการในตำแหน่งหลักที่มีความสำคัญของหน่วยงาน นปร. รุ่นที่ 15 จำนวน 30 คน อยู่ระหว่างการพัฒนาในโครงการฯ โดย นปร. ได้เรียนรู้ในภาควิชาการและการฝึกปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ ในการฝึกปฏิบัติราชการส่วนกลาง นปร. ยังได้รับมอบหมายให้จัดทำโครงการสำคัญของส่วนราชการ (Flagship Project) จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูล Data Analytics ร่วมกับกรมสรรพากร (2) โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีหัวลำโพงโดยการผสมผสานเชิงพาณิชย์และเชิงอนุรักษ์ ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (3) E-service Ease of Traveling และรูปแบบการช่วยเหลือนักลงทุนจากต่างประเทศ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. (4) Super License ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. และ (5) การส่งเสริมอุตสาหกรรมในอนาคต ร่วมกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยการจัดทำ Flagship Project เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้โดยการทดลอง ทดสอบ และลงมือปฏิบัติจริง ให้เกิดความเข้าใจการทำงานจริงในระบบราชการ รวมถึงเข้าใจการทำงานเป็นทีมและการประสานความร่วมมือกับผู้อื่น

2) การพัฒนาเครือข่าย นปร. ได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

2.1) การพัฒนาขีดสมรรถนะ นปร. (Reskill/Upskill) โดยจัดทำหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะและธรรมาภิบาล (Competency Building for Better Public Policy and Good Governance) ไปแล้วจำนวน 2 รุ่น ในรุ่นที่ 1 มี นปร. ในเครือข่ายเข้าร่วมหลักสูตร จำนวน 43 คน และรุ่นที่ 2 มี นปร. ในเครือข่ายเข้าร่วมหลักสูตร จำนวน 35 คน

2.2) การพัฒนาฐานข้อมูล นปร. 30 ชุดข้อมูล โดยเป็นการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อยกระดับการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3) การติดตามประเมินผลความก้าวหน้า นปร. รุ่นที่ 1 - 12 และรุ่นที่ 13 โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบ Retreat Program ให้ นปร. ร่วมกันระดมความคิดโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในหัวข้อการพัฒนาหลักสูตร นปร. และการพัฒนาระบบราชการในระยะ 5 ปีข้างหน้า

2.4) กิจกรรมอื่นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ได้แก่ กิจกรรมสร้างการสื่อสารภาครัฐแนวใหม่ (PR in Action) เป็นการเสริมทักษะให้แก่ นปร. ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดทำสื่อสมัยใหม่เพื่อการสร้างการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของภาครัฐ และกิจกรรมส่งเสริมเครือข่าย นปร. เช่น การสร้างเครือข่ายกับ Youth in Charge รัฐฟังฉัน ที่เป็นการดำเนินการร่วมกับภาคส่วนอื่นเพื่อระดมความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ภาครัฐจัดทำนโยบายสาธารณะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มทุกวัยให้มากยิ่งขึ้น

3.3.2 การจ้างงานภาครัฐรูปแบบใหม่

สำนักงาน ก.พ. ได้ปรับปรุงระบบการบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการ (Lateral Entry) และระบบการจ้างพนักงานราชการเพื่อให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการสรรหากำลังคนคุณภาพ โดยดำเนินการผ่านโครงการนำร่องเพื่อรองรับภารกิจการบริหารจัดการปิโตรเลียมในระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) ในกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติโดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันกับกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.



3.4 การสร้างกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบและพัฒนาระบบติดตามประเมินผล

3.4.1 การเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐ (Integrity Review)

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดอ่างทอง เครือข่ายชมรม Strong จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดอ่างทอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ดำเนินการแปลงข้อเสนอแนะของ OECD ด้านความซื่อตรงในภาครัฐไปสู่การปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสังคมแห่งความซื่อตรง โดยได้จัดทำออกมาเป็นต้นแบบหน้าจอแสดงข้อมูลสำคัญ (Dashboard) ที่แสดงข้อมูลการร้องเรียนเรื่องทุจริตในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นการเปิดข้อมูลการร้องเรียนให้ประชาชนรับทราบได้อย่างเป็นปัจจุบัน และจัดแสดงในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย อาทิ จำนวนเรื่องร้องเรียนภาพรวมและรายอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายกระทรวงและรายกรม ประเภทของการทุจริต รวมถึงสถานะการดำเนินของเรื่องร้องเรียน เพื่อสื่อสารให้กับภาคประชาชนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของภาครัฐ สามารถนำข้อมูลไปใช้วางแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการทุจริตร่วมกับเครือข่ายประชาชนและภาคประชาสังคม ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จะนำต้นแบบ Dashboard ดังกล่าว ไปพิจารณาเชื่อมโยงกับระบบของสำนักงาน ป.ป.ช. และขยายผลให้มีข้อมูลครบทุกจังหวัด เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามและเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง พร้อมหาแนวทางป้องกันที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ต่อไป

3.4.2 การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

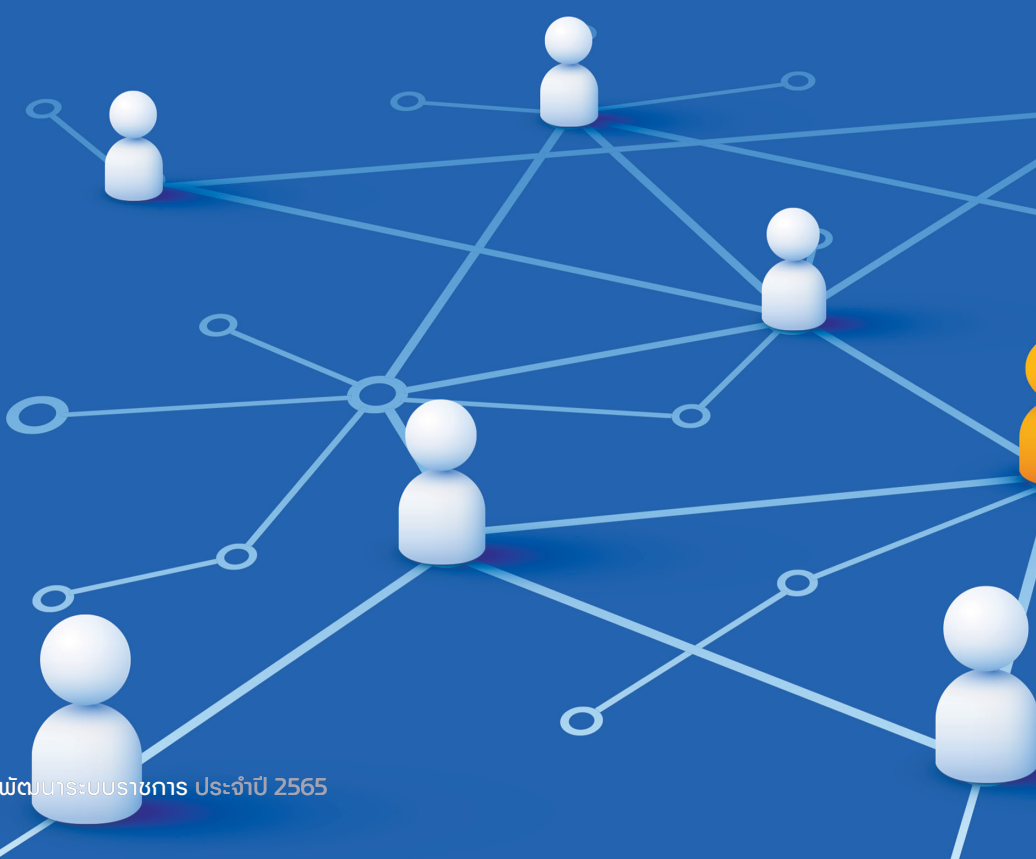
การประเมิน ITA มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ผลการประเมิน ITA ประจำปี 2565 ในภาพรวมระดับประเทศพบว่า มีผลคะแนนเฉลี่ย 87.57 คะแนน สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 6.32 คะแนน และเมื่อพิจารณาตามค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบพบว่ามีหน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมิน คือมีคะแนนไม่น้อยกว่า 85 คะแนน ถึง 5,855 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 70.52 สะท้อนให้เห็นว่าในปี 2565 นี้ หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่เกิดความตระหนัก และมีความพยายามที่จะพัฒนามากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งความพยายามที่จะปรับปรุงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อประชาชนผู้รับบริการมากขึ้น ตลอดจนความพยายามที่จะทำให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงานได้รับการเผยแพร่ที่เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าติดตามหรือตรวจสอบได้

3.5 การสร้างการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

การบูรณาการการทำงานร่วมกันที่โดดเด่นจากรางวัลเลิศรัฐสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

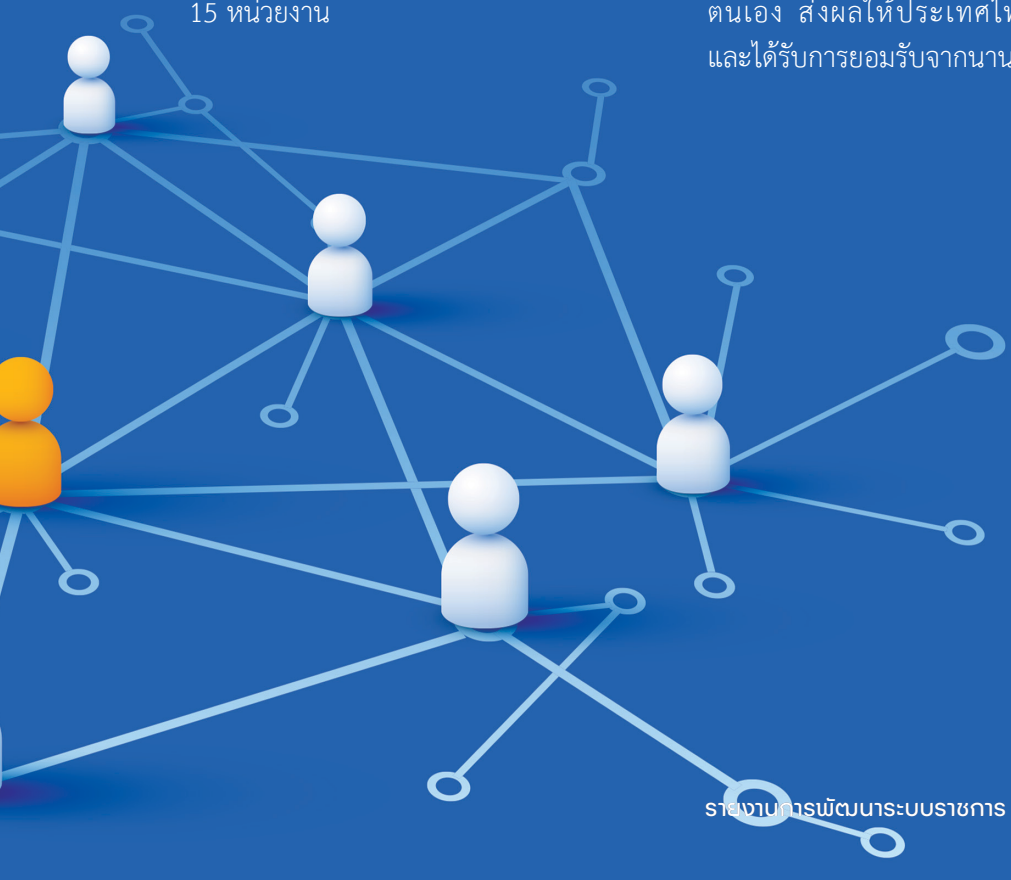
หน่วยงานภาครัฐนำรูปแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ในการบริหารราชการ โดยมีจำนวนหน่วยงานที่ให้ความสำคัญและสนใจสมัครรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2565 มีผลงานส่งสมัครถึง 554 ผลงาน และมีผลงานได้รับรางวัลรวม 86 ผลงาน ทั้งนี้ตั้งแต่ปี 2556 - 2565 มีผลงานได้รับรางวัลรวมทั้งสิ้น 473 ผลงาน ตัวอย่างผลงานที่โดดเด่นในปี 2565 เช่น

1) กรมสอบสวนคดีพิเศษในผลงานการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ มุ่งเน้นการบูรณาการและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างเครือข่ายดีเอสไอภาคประชาชน ประกอบด้วย ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ โดยการจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ (DSI Station) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เกิดนวัตกรรมเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลเว็บไซต์ DSI และสร้างเครือข่าย DSI ภาคประชาชน มากกว่า 8 พันคน โดยได้ยกระดับไปสู่การพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบายในรูปแบบ Model “รู้จัก มักคุ้น อุ่นใจ ไปด้วยกัน” จนสามารถยกระดับคุณภาพของแกนนำเครือข่ายภาคประชาชนและมีการจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลข่าวสารฯ ขึ้นในประเทศ 19 ศูนย์ และต่างประเทศ 6 ศูนย์



2) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) ในผลงานระบบสารสนเทศทรัพยากรน้ำสู่ต้นแบบการจัดการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สสน. ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสารสนเทศทรัพยากรน้ำให้กับจังหวัดและหน่วยงานท้องถิ่นในการติดตามสถานการณ์น้ำและบริหารจัดการน้ำ โดยสนับสนุนและร่วมปฏิบัติการกับเครือข่ายท้องถิ่น ที่เน้นการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่ได้ตรงสาเหตุ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี รวมถึงการเพิ่มรายได้ และผลผลิตของชุมชน อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 จนทำให้เกิดชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า และเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ชุมชนมีรายได้ที่มั่นคง จนจัดตั้งกองทุนชุมชน จำนวน 395 หมู่บ้าน เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน 15 หน่วยงาน

3) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในผลงาน อสม. กลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยประเทศไทยเกิดการแพร่ระบาดของโรคไปทุกภูมิภาคทั่วประเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้นำกลไกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ได้พัฒนามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ปัจจุบันมีจำนวน อสม. มากกว่า 1.05 ล้านคน กรมได้ระดมพลังและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมผ่านเครือข่าย อสม. เพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว ในการถ่ายทอดกระบวนการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ จนสามารถสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานของ อสม. ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้สร้างการเปลี่ยนแปลงแนวคิด และพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่ในการป้องกันตนเอง ส่งผลให้ประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤติและได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ



3.6 การปรับปรุงระบบการประเมิน และระบบการตรวจสอบและประเมินผลส่วนราชการให้มีมาตรฐานและเป็นสากล

3.6.1 การกำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) ระยะ 5 ปี

สำนักงาน ก.พ.ร. มีการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยเน้นการบูรณาการการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการปฏิรูปประเทศ แผนบูรณาการ การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมทั้งนโยบายสำคัญของรัฐบาล และดัชนีชี้วัดสากล (International KPIs)

ในปี 2565 มีการกำหนดตัวชี้วัดระดับกระทรวงจากตัวชี้วัดสำคัญของแต่ละกระทรวง (KPIs Basket) และปี 2566 มีการปรับรูปแบบการกำหนดตัวชี้วัดระดับกระทรวงโดยให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการกำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นตัวเดียวกับตัวชี้วัดตามแผนระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับ 2 ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยกำหนดให้กระทรวง (หน่วยงานเจ้าภาพ) รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดดังกล่าวเพื่อใช้ในการติดตามผล (Monitor) และรายงานผลการพัฒนาระบบราชการในภาพรวม ระยะ 5 ปี ซึ่งสามารถทบทวนได้ทุกปีตามยุทธศาสตร์ชาติ และผลักดันให้กระทรวงถ่ายทอด Strategic KPIs เป็นตัวชี้วัดระดับกรมภายในกระทรวง

นอกจากนี้ การกำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) ของส่วนราชการยังมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ด้วย โดยเป็นการบูรณาการตัวชี้วัดของหน่วยงานกลาง 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อช่วยลดภาระของส่วนราชการในการขับเคลื่อนงานตามตัวชี้วัด

3.6.2 ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ตามประเด็นนโยบายสำคัญ

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ตามประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) โดยมีเป้าหมายให้ Joint KPIs ถ่ายทอดเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทไปสู่ระดับส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเป็นปีแรกในการกำหนดตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ 3 ประเด็นนโยบายที่สำคัญ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จำนวน 25 ตัวชี้วัด ดำเนินการโดย 26 ส่วนราชการ 17 จังหวัด และ 1 องค์การมหาชน

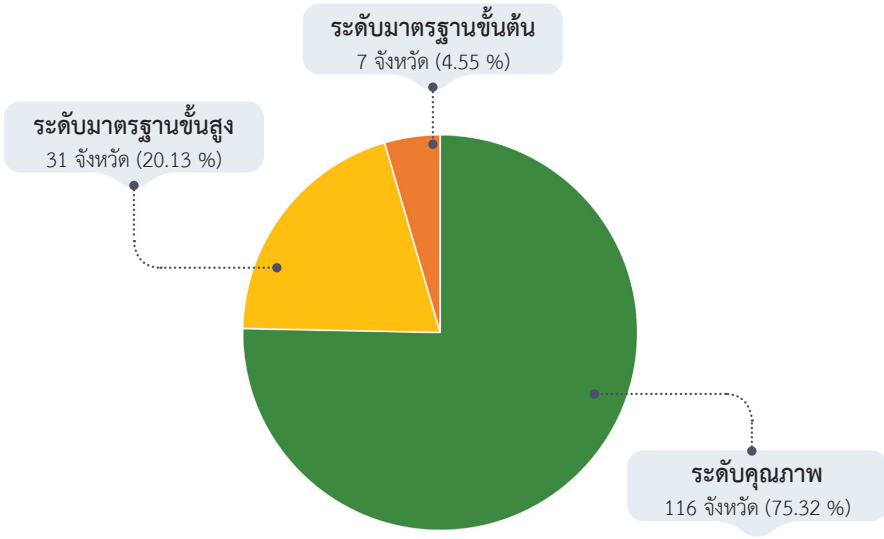
2) ความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน 8 ตัวชี้วัด ดำเนินการโดย 7 ส่วนราชการ และ 27 จังหวัด

3) รายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 26 ตัวชี้วัด ดำเนินการโดย 14 ส่วนราชการ 27 จังหวัด 3 องค์การมหาชน และ 1 รัฐวิสาหกิจ

ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 ได้เห็นชอบตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ

3.6.3 สรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ประจำปี 2565

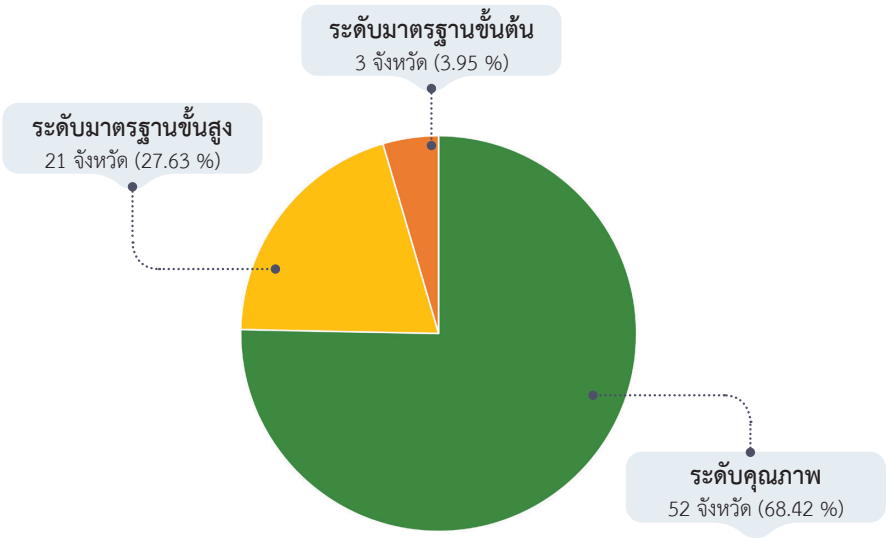
1) ส่วนราชการระดับกรม จำนวน 154 ส่วนราชการ มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 100 คะแนน คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 64.27 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 93.22 คะแนน แบ่งเป็นส่วนราชการที่มีคะแนนสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย จำนวน 102 ส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 66.23 และส่วนราชการที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย จำนวน 52 ส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.77 สรุปผลการประเมินฯ แบ่งตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้



เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
ระดับคุณภาพ	90.00 - 100.00 คะแนน	116	75.32
ระดับมาตรฐานขั้นสูง	75.00 - 89.99 คะแนน	31	20.13
ระดับมาตรฐานขั้นต้น	60.00 - 74.99 คะแนน	7	4.55
ระดับต้องปรับปรุง	น้อยกว่า 60.00 คะแนน	0	0.00

ภาพที่ 22 สรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปี 2565

2) จังหวัด จำนวน 76 จังหวัด มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 100 คะแนน (จำนวน 4 จังหวัด) คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 64.49 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 91.55 คะแนน แบ่งเป็นจังหวัดที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 47 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 61.84 และจังหวัดที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 29 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 38.16 สรุปผลการประเมินฯ แบ่งตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้



เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
ระดับคุณภาพ	90.00 - 100.00 คะแนน	52	68.42
ระดับมาตรฐานขั้นสูง	75.00 - 89.99 คะแนน	21	27.63
ระดับมาตรฐานขั้นต้น	60.00 - 74.99 คะแนน	3	3.95
ระดับต้องปรับปรุง	น้อยกว่า 60.00 คะแนน	0	0.00

ภาพที่ 23 สรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการของส่วนจังหวัด ประจำปี 2565

3) องค์การมหาชน จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (Public Organization) จำนวน 35 แห่ง มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินองค์การมหาชนเท่ากับ 94.94 คะแนน สูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 90.81 และ 91.89 คะแนน ตามลำดับ โดยร้อยละ 89 อยู่ในระดับดีมาก

ระดับ	องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (แห่ง)	ร้อยละ
ระดับดีมาก (90 คะแนนขึ้นไป)	31	89
ระดับดี (75-89.99 คะแนน)	4	11
ระดับพอใช้ (60-74.99 คะแนน)	-	-
ระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่า 60 คะแนน)	-	-
รวม	35	100
	คะแนนเฉลี่ย	94.94

ผลคะแนน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
จำนวนองค์การมหาชน	32	35	35
คะแนนสูงสุด	100	99.67	100
คะแนนต่ำสุด	75.85	64.07	79.42
คะแนนเฉลี่ย	91.89	90.81	94.94
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.04	9.18	4.50

ภาพที่ 24 สรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการของส่วนองค์การมหาชน ประจำปี 2565

ในปี 2565 องค์การมหาชนมีผลงานสำคัญทั้งในด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและการลดความเหลื่อมล้ำ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การผลิตเภสัชรังสีสำหรับโรงพยาบาลที่มีเวชศาสตร์นิวเคลียร์โดยสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทำให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาได้กว่า 33,000 คน การให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ติดตามเหตุการณ์ด้านป่าไม้ ข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียมตรวจสอบสถานภาพของพื้นที่ โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) การสนับสนุนการพัฒนาและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนรวม 1,455 กองทุน ครอบคลุมสมาชิก 1.1 ล้านคน และงบประมาณสมทบรวม 230 ล้านบาท โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

3.7 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ

3.7.1 ความร่วมมือระดับภูมิภาค : การส่งเสริมธรรมาภิบาลในประชาคมอาเซียน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐในประชาคมอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึงปัจจุบัน โดยในปี 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดประชุมนานาชาติ ครั้งที่ 10 ในหัวข้อ “Reshaping Trust in Government: Towards Open, Innovative and Digital Governments in Southeast Asia” ที่มุ่งเน้นการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐผ่านกลไกการขับเคลื่อนการเป็นรัฐบาลเปิดและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected Government) และการเป็นรัฐบาลที่ยืดหยุ่นคล่องตัว (Agile Government) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งส่งผลให้ภาครัฐมีความโปร่งใสและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และยกระดับความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อการบริการงานภาครัฐ

3.7.2 ความร่วมมือระดับสากล

สำนักงาน ก.พ.ร. มีความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ในด้านการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในภาครัฐและความโปร่งใส (Governance and Transparency) ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนระบบราชการให้มีมาตรฐานสากลใน 2 เรื่อง ดังนี้

1) การเตรียมความพร้อมระบบราชการไทยในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลและรัฐบาลเปิดตามต้นแบบระบบราชการที่เป็นเลิศของ OECD โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการขับเคลื่อนการแปลงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของ OECD เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นรัฐบาลเปิด มาพัฒนาเป็นเกณฑ์และแบบสำรวจการเป็นรัฐบาลเปิดของหน่วยงานภาครัฐในมุมมองผู้รับบริการ เพื่อให้สำนักงาน ก.พ.ร. มีเครื่องมือสำหรับใช้ประเมินระดับประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นรัฐบาลเปิดใน 2 มิติ ได้แก่ มิติการมีส่วนร่วมของประชาชน และมิติด้านงานบริการดิจิทัล โดยผลจากการประเมินจะช่วยสะท้อนจากความเห็นและความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการเปิดเผยและบริหารจัดการข้อมูลเปิดภาครัฐ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการภาครัฐ ซึ่งจะเป็นการยกระดับไปสู่การเป็นภาครัฐแห่งอนาคตที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว



2) การเสริมสร้างความซื่อตรงในการบริหารงานภาครัฐของไทย สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ OECD จัดงานแถลงผลรายงาน OECD Integrity Review of Thailand 2021 ณ ประเทศไทย เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2565 โดยได้รับเกียรติจากพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ Mr. Mathias Cormann, Secretary-General, OECD เป็นประธานกล่าวเปิดงาน โดยงานแถลงผลฯ จัดขึ้นเพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านความซื่อตรงในการบริหารงานภาครัฐของประเทศไทย ซึ่ง OECD ให้ความสำคัญกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยได้ประเมินตนเองตามกรอบความซื่อตรงในภาครัฐของ OECD ได้ครบทุกมิติเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก



ภาพที่ 25 หลักการเสริมสร้างความซื่อตรงในการบริหารภาครัฐของไทยตามรายงาน OECD Integrity Review of Thailand


AI
84.3%
NETWORK



ส่วนที่ 3
ภาคผนวก

ข้อมูลเกี่ยวกับ สำนักงาน ก.พ.ร.



วิสัยทัศน์

ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ
ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
อย่างต่อเนื่องและบังเกิดผล
อย่างเป็นรูปธรรม
เพื่อให้ระบบราชการช่วยพัฒนา
คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

พันธกิจ

สำนักงาน ก.พ.ร. มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนการทำงานของ ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา 3/1 แห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภารกิจหลักของสำนักงาน ก.พ.ร. มีขอบเขตครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ

1. งานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)

2. ภารกิจด้านนโยบายการพัฒนาระบบราชการ

2.1 ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางหรือแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกและการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในอนาคต รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาระบบราชการ

2.2 ศึกษาบทบาทภาครัฐไทยในอนาคต แนวทางและวิธีการในการปรับบทบาทเดิมไปสู่บทบาทใหม่ในอนาคต

2.3 จัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในรูปแบบดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ คาดการณ์ เสนอแนะนโยบาย และเปิดเผยต่อสาธารณะ

2.4 สร้างการรับรู้ เข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาครัฐ

3. ภารกิจด้านการให้บริการประชาชน

3.1 พัฒนา ส่งเสริมการยกระดับการให้บริการภาครัฐตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

3.2 ขับเคลื่อนการให้บริการภาคธุรกิจและภาคประชาชนด้วยระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ

3.3 สนับสนุนการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในการเพิ่มขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐ ในการบริหารจัดการด้านบูรณาการข้อมูลภาครัฐ

3.4 ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริการภาครัฐ เปิดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็น ออกแบบ และเสนอแนวทางในการพัฒนาบริการภาครัฐ

3.5 ทบทวน ยกเลิก ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคต่อการอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน และการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

4. ภารกิจปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ

4.1 การพัฒนาการจัดแบ่งบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมระหว่างบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

4.2 บูรณาการบทบาทภารกิจโครงสร้าง และเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับ ทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพและสอดรับประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนา โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคส่วนอื่น มีบทบาทในการดำเนินงานของภาครัฐเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

4.3 การจัดโครงสร้างส่วนราชการและจังหวัดให้ดำเนินการเฉพาะภารกิจที่สำคัญจำเป็น มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น ทันสมัย ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

4.4 มอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการภายในกรมและประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ้มค่าภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ

4.5 เสนอแนะนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์กลาง และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก และการประเมินความคุ้มค่าขององค์การมหาชนและหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

5. ภารกิจเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

5.1 พัฒนาส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ให้มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) มุ่งสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 และบริหารจัดการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

5.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน โดยปรับระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติราชการเพื่อการพัฒนาหน่วยงาน (Enable) ควบคู่กับการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance)

5.3 มอบอำนาจการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน

5.4 สร้างความเข้มแข็งของจังหวัดให้เป็นจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ให้มีความคล่องตัวในการบริหารระบบงาน ระบบเงิน และระบบกำลังคน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายรัฐ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ และการบริหารราชการ

ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์

1. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนานวัตกรรมการให้บริการการประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

เป้าประสงค์ : ส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐไทยให้มีความเป็นเลิศ ยกระดับประสิทธิภาพงานบริการ พัฒนานวัตกรรมให้เข้าถึงง่าย สะดวก มีค่าใช้จ่ายน้อยและมีหลากหลายรูปแบบ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีขนาดเหมาะสม คล่องตัว

เป้าประสงค์ : ปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยดำเนินการเฉพาะภารกิจที่สำคัญจำเป็น และคุ้มค่ามีโครงสร้างที่เหมาะสม ยืดหยุ่น คล่องตัว ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง โดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน



3. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบราชการให้เปิดกว้างเชื่อมโยงบูรณาการและมีส่วนร่วมกับประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ : พัฒนาระบบบริหารงานแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น แบบยึดพื้นที่อย่างเป็นองค์รวมกับทุกภาคส่วน โดยใช้กลไกประชารัฐ ออกแบบโครงสร้างและระบบบริหารงานที่รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งต้องมีการเปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานของรัฐได้

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ

เป้าประสงค์ : ส่งเสริมสนับสนุนในการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตในระบบราชการปรับปรุงกระบวนการทำงานของภาครัฐให้โปร่งใส ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นให้แก่ระบบราชการไทย

5. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสำนักงาน ก.พ.ร. ให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ยืดหยุ่นคล่องตัว และเป็นองค์กรดิจิทัลเต็มรูปแบบ

เป้าประสงค์ : พัฒนารูปแบบและกระบวนการทำงาน วางโครงสร้างพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติราชการภายในสำนักงาน ก.พ.ร. และพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัลดิสรัปชัน และสามารถให้คำปรึกษาแก่ส่วนราชการอื่นเพื่อการพัฒนาระบบราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการโดยสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ.ร. มีสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU) ภายใต้กำกับของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินการ ทั้งในภารกิจที่ได้รับมอบจากสำนักงาน ก.พ.ร. และการให้บริการหน่วยงานอื่น โดยในปี 2565 มีการดำเนินงานสำคัญตามยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ.ร. เช่น

1. **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนานวัตกรรมการให้บริการการประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง** เช่น การสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการโครงการพัฒนาศูนย์บริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (Biz Portal และ Citizen Portal) การพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมงานบริการภาครัฐภายใต้ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ การพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศในการสมัครรางวัลเลิศรัฐ พัฒนาหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัลเลิศรัฐ รวมถึงการตรวจประเมินและจัดงานมอบรางวัลเลิศรัฐ

2. **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีขนาดเหมาะสม คล่องตัว** โดยสนับสนุนการดำเนินงานในภารกิจของสำนักงาน ก.พ.ร. เช่น การสนับสนุนการศึกษาเพื่อจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของส่วนราชการจังหวัด และองค์การมหาชน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เช่น นักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) นักบริหารระดับสูง (หลักสูตร ป.ย.ป.)

3. **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบราชการให้เปิดกว้างเชื่อมโยงบูรณาการและมีส่วนร่วมกับประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน** โดยสนับสนุนการศึกษาแนวทางการถ่ายโอนงานภาครัฐในต่างประเทศเพื่อจัดทำแนวทางการถ่ายโอนภารกิจของภาครัฐให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นดำเนินการแทน การจัดเวทีและกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นและสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ

4. **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ** โดยนำภารกิจของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปดำเนินการ เช่น การสร้างการรับรู้และความตระหนักในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานงานภาครัฐ การจัดการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับบุคลากรทั้งในและนอกภาครัฐเพื่อส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เช่น หลักสูตรการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน หลักสูตรการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



ข้อมูลประเภทและจำนวนหน่วยงานภาครัฐ

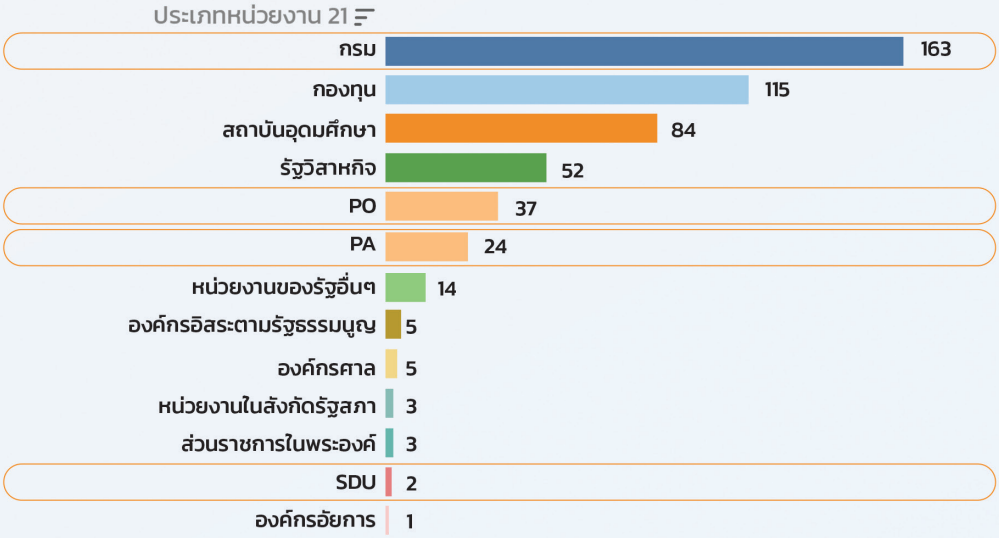
= หน่วยงานที่อยู่ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักงาน ก.พ.ร.

จำนวนหน่วยงานทั้งหมด 9,311

จำนวนหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า 505

จำนวนหน่วยงานส่วนท้องถิ่น/ภูมิภาค 8,804

จำนวนหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า ตามประเภทหน่วยงาน



องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ภูมิภาค

ส่วนภูมิภาค	จังหวัด	76
	อำเภอ	878
องค์การบริการส่วนท้องถิ่น	ท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	2
	เทศบาลนคร	30
	องค์การบริการส่วนจังหวัด	76
	เทศบาลเมือง	195
	เทศบาลตำบล	2,247
	องค์การบริการส่วนตำบล	5,300







ข้อมูลสถิติผลการพัฒนาระบบราชการ ระหว่างปี 2561-2565 จำแนกรายยุทธศาสตร์

https://bit.ly/3Ge8v52







สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

GOOD GOVERNANCE FOR BETTER LIFE

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๙๖๕๖ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๖๗
เวลา ๐๙.๓๕ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๓๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/๐๐๑๗ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
และรายงานในเรื่องนี้

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้เสนอรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๕ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๕ ตามที่ ก.พ.ร. เสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. ส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๒๕๗ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑ / เมย / ๖๗ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๒๒ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๙ / มิ.ย. / ๖๗ เวลา ๐๙.๒๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ ๗๔๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๙ / มิ.ย. / ๖๗ เวลา ..... น.
ส่งกลุ่มงาน ๑ ๒ ดำเนินการ

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D:\idapa\ส.แจ้งมติรายงาน\P97)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th